

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

**Zhodnocení využití koeficientů daně z nemovitých věcí
v krajských městech ČR**

Helena Kozlová

© 2019 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Helena Kozlová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Zhodnocení využití koeficientů daně z nemovitých věcí v krajských městech ČR

Název anglicky

Evaluation of the Established Coefficient of the Real-estate Tax in Regional Cities in the Czech Republic

Cíle práce

Cílem diplomové práce je na základě analýzy zhodnotit využití koeficientů daně z nemovitých věcí stanovené obecně závaznými vyhláškami v krajských městech ČR.

Metodika

Teoretická báze diplomové práce bude zpracována prostřednictvím kompilace poznatků získaných z odborné literatury, aktuálních právních předpisů a dalších relevantních zdrojů se zaměřením na daň z nemovitých věcí, územní samosprávu a municipální rozpočty.

Zhodnocení aktuálního stavu bude provedeno na základě analýz relevantních koeficientů daně z nemovitých věcí stanovených v krajských městech ČR. Následně bude provedena komparace úprav koeficientů podle počtu obyvatel, stanovení koeficientu 1,5 a místního koeficientu v daných obcích. Rovněž bude provedeno vyhodnocení dopadů na rozpočet těchto obcí.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

obec, daň z nemovitých věcí, rozpočet, daňové příjmy, sazba, koeficient, město

Doporučené zdroje informací

- HAMERNÍKOVÁ, B. Veřejné finance – Vybrané problémy. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-577-2.
- KRUNTORÁDOVÁ, I. Politické aspekty financování českých měst. Praha: Karolinum Press, 2015. ISBN 978-80-2462-744-1.
- MAAYTOVÁ, A. a kol. Veřejné finance v teorii a praxi. 1. vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5561-8.
- PELC. V. Místní poplatky. Právní praxe. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-454-4.
- SLEMROD, J., GILLITZER, Ch. Tax systems. Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 2014. ISBN 978-0-262-02672-7.
- SMITH, S. Taxation: A Very Short Introduction. United Kingdom: Oxford University Press, 2015. ISBN 978-0-19-968369-7.
- VALACH, J. a kol. Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 3. přepracované vydání. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-71-2.

Předběžný termín obhajoby

2019/20 ZS – PEF (únor 2020)

Vedoucí práce

Ing. Gabriela Kukalová, MBA, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 13. 11. 2018

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 21. 11. 2018

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 25. 11. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Zhodnocení využití koeficientů daně z nemovitých věcí v krajských městech ČR" jsem vypracovala samostatně pod vedením své vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30. 10. 2019

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Gabriele Kukalové, MBA, PhD. za úžasnou spolupráci, velmi si cením odborného vedení a metodických pokynů, doporučení při psaní této práce.

Zhodnocení využití koeficientů daně z nemovitých věcí v krajských městech ČR

Abstrakt

Cílem diplomové práce je na základě analýzy zhodnotit využití koeficientů daně z nemovitých věcí stanovené obecně závaznými vyhláškami v krajských městech ČR.

Teoretická báze diplomové práce bude zpracována prostřednictvím kompilace poznatků získaných z odborné literatury, aktuálních právních předpisů a dalších relevantních zdrojů se zaměřením na daň z nemovitých věcí, územní samosprávu a municipální rozpočty. Zhodnocení aktuálního stavu bude provedeno na základě analýz relevantních koeficientů daně z nemovitých věcí stanovených v krajských městech ČR. Následně bude provedena komparace úprav koeficientů podle počtu obyvatel, stanovení koeficientu 1,5 a místního koeficientu v daných obcích. Rovněž bude provedeno vyhodnocení dopadů na rozpočet těchto obcí.

Klíčová slova: obec, daň z nemovitých věcí, rozpočet, daňové příjmy, sazba, koeficient, město

Evaluation of the Established Coefficient of the Real-estate Tax in Regional Cities in the Czech Republic

Abstract

The aim of this work is to evaluate the use of real estate tax coefficients on the basis of the analysis that is set by generally binding ordinances in regional cities in the Czech Republic.

The theoretical base of this work will be done by compilation of knowledge acquired from specialized literature, current legislation and other relevant sources that focus on real estate tax coefficient, territorial self-government, and municipal budgets. Evaluation of actual status will be done on analytic basics that are relevant to real estate tax coefficients given by regional cities in the Czech Republic. We will then do a comparison of adjustments of coefficients according to population, determination of coefficient 1,5 and local coefficient in regional cities. An assessment of the budgetary implications of these cities will then be carried out.

Keywords: municipality, real estate tax coefficient, budget, tax revenue, rate, coefficient, city

OBSAH

1 ÚVOD	13
2 CÍL PRÁCE A METODIKA	15
2.1 Cíl práce	15
2.2 Metodika	15
3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA	17
3.1 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA	17
3.1.1 Jednotky územní samosprávy	17
3.2 ORGÁNY ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	19
3.2.1 Orgány obce	20
3.2.2 Orgány statutárního města	21
3.3 FINANCOVÁNÍ OBCÍ V ČR	22
3.3.1 Obecní rozpočet	22
3.3.2 Obecní příjmy	23
3.4 DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ	28
3.4.1 Daň z pozemků	28
3.4.2 Daň ze staveb a jednotek	30
4 ANALYTICKÁ ČÁST	35
4.1 Brno	36
4.2 České Budějovice	38
4.3 Hradec Králové	40
4.4 Jihlava	42
4.5 Karlovy Vary	44
4.6 Liberec	45
4.7 Olomouc	48
4.8 Ostrava	50
4.9 Pardubice	52
4.10 Plzeň	54
4.11 Ústí nad Labem	56
4.12 Zlín	58
5 VÝSLEDKY A ZHODNOCENÍ	60
6 ZÁVĚR	71
7 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	74
8 PŘÍLOHA	80

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Podíly na sdílených daních	26
Tabulka 2: Přehled sazby daně z pozemků za sledované období	30
Tabulka 3: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (Brno)	36
Tabulka 4: BRNO - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč)	37
Tabulka 5: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (České Budějovice)	38
Tabulka 6: ČESKÉ BUDĚJOVICE - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč)	39
Tabulka 7: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (Hradec Králové)	40
Tabulka 8: HRADEC KRÁLOVÉ - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč)	41
Tabulka 9: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (Jihlava)	42
Tabulka 10: JIHLAVA - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč)	43
Tabulka 11: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (Karlovy Vary)	44
Tabulka 12: KARLOVY VARY - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč)	45
Tabulka 13: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (Liberec)	46
Tabulka 14: LIBEREC - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč)	47
Tabulka 15: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (Olomouc)	48
Tabulka 16: OLOMOUC - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč)	49
Tabulka 17: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (Ostrava)	50
Tabulka 18: OSTRAVA - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč)	51
Tabulka 19: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (Pardubice)	52

Tabulka 20: PARDUBICE - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč)	53
Tabulka 21: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (Plzeň).....	54
Tabulka 22: PLZEŇ - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč).....	55
Tabulka 23: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (Ústí nad Labem)	56
Tabulka 24: ÚSTÍ NAD LABEM - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč)	57
Tabulka 25: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (Zlín)	58
Tabulka 26: ZLÍN - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč).....	59

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Příjmy DNV krajských měst	63
Graf 2: Příjmy DNV krajských měst v přepočtu na 1 obyvatele (v Kč).....	65
Graf 3: Podíl příjmů DNV krajských měst na daňových příjmech (v %).....	67
Graf 4: Podíl příjmů DNV krajských měst na celkových příjmech (v %).....	69

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

DNV	Daň z nemovitých věcí
<i>DPFO</i>	Daň z příjmů fyzických osob
<i>DPH</i>	Daň z přidané hodnoty
<i>DPPO</i>	Daň z příjmů právnických osob
OZV	Obecně závazná vyhláška

1 ÚVOD

Daň z nemovitých věcí je velmi důležitým příjmem, jedná se o svěřenou daň, kterou obce získávají celou a navíc mají možnost ovlivnit výši příjmu pomocí modifikace koeficientů. Jedná se o specifickou daň, která náleží celým svým objemem obci, na jejímž katastrálním území se nemovitá věc nachází. Do 31. 12. 2013 se standardně užíval termín daň z nemovitosti. Daň z nemovitých věcí upravuje zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, na základě tohoto zákona mohou obce v částečné pravomoci využívat změn a úprav koeficientů, čímž mohou ovlivnit rozpočet a zvýšit obecní příjem.

Obce mohou od 1. 1. 2009 stanovit či modifikovat místní koeficient. Koeficienty činí tuto daň výjimečnou, obec má možnost je upravit nebo stanovit v rámci své částečné daňové pravomoci. S účinností od 1. 1. 2010 došlo k další úpravě legislativy, respektive ke zvýšení sazeb u daně z nemovitých věcí. V souvislosti s těmito změnami dochází v některých obcích k úpravám ve využívání koeficientů upravujících sazbu daně a při stanovení místního koeficientu.

V současnosti využívá částečné pravomoci necelých 10 % obcí. Dle Generálního finančního ředitelství využilo pravomoci 610 obcí z celkového počtu 6250. Zároveň je nutné zmínit, že přílišná horlivost zastupitelů, ve smyslu neuváženého zvyšování a využívání všech možností k navýšení koeficientů, může ovlivnit politické preference občanů v dalším volebním období, z tohoto důvodu je nutné nakládat s pravomocí opatrně a zodpovědně. Naopak neaktivnost a ignorance v úpravách a stanovení koeficientů není doporučována. Ideálem je najít kompromis, aby mohla obec využívat příslušné pravomoci pro rozvoj své obce, vedoucí k blahu a spokojenosti občanů.

V analytické části diplomové práce jsou shrnuta data týkající se svěřených příjmů dani z nemovitých věcí. V práci jsou sumarizovány informace ze všech krajských a zároveň statutárních měst České republiky, vyjma Prahy z hlediska její specifičnosti. U jednotlivých měst jsou sledována data ohledně počtu obyvatel a rozlohy obce, v souvislosti s tím se zkoumají celkové příjmy obce za léta 2009 až 2018, porovnávají se souhrnné příjmy daňové a z toho se následně pozorují samotné příjmy daně z nemovitých věcí. Cílem této analýzy je zhodnocení využívání potenciálu

částečné daňové pravomoci v oblasti daně z nemovitých věcí v krajských městech České republiky.

Obce mají jednoznačný potenciál a pravomoc ovlivňovat daní z nemovitých věcí výši svého rozpočtu. Pokud obce zvládnou vhodně nastavit koeficienty, stojí před nimi další nelehký úkol, nutnost specifikovat a určit využití získaných finančních prostředků pro blaho obce a voličů.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je na základě analýzy zhodnotit využití koeficientů daně z nemovitých věcí stanovené obecně závaznými vyhláškami v krajských městech ČR.

2.2 Metodika

Teoretická báze diplomové práce bude zpracována prostřednictvím kompilace poznatků získaných z odborné literatury, základní informace a odborné pojmy budou čerpány z aktuálních právních předpisů a dalších relevantních zdrojů se zaměřením na daň z nemovitých věcí, územní samosprávu a municipální rozpočty.

Teoretická východiska specifikují územní samosprávné celky v rámci veřejné správy, definují orgány územní samosprávy a eventuality jejího financování. V diplomové práci bude zároveň vymezen prostor pro rozbor obecního rozpočtu z pohledu příjmů a samozřejmě detailně vymezena daň z nemovitých věcí včetně jejích koeficientů.

V analytické části budou porovnána a vyhodnocena data vybraných statutárních měst, která jsou zároveň sídlem krajů v České republice. Praha, hlavní město ČR a zároveň krajské město Středočeského kraje, nebude vzhledem ke specifičnosti a výjimečnosti do komparace zařazena, tj. pozorována a ověřována.

Zkoumat se budou obce z hlediska využití koeficientů daně z nemovitých věcí. Sledují se veřejně dostupná data. V první fázi se budou shromažďovat data týkající obecně závazných vyhlášek, u jednotlivých obcí bude provedena analýza, která určí využívání možnosti stanovení či zvyšování koeficientů. Krajská města jsou charakterizována z hlediska své rozlohy a počtu trvale žijících obyvatel. Primárně jsou v jednotlivých obcích pozorovány a zaznamenány obecně závazné vyhlášky platné v letech 2009 až 2018, zkoumají se z hlediska využití a vývoje změn, historie úprav stanovených koeficientů.

Následně budou ze závěrečných účtů statutárních krajských měst sledovány a zjišťovány příjmy celkové, daňové a v neposlední řadě samotné příjmy daně z nemovitých věcí v průběhu sledovaných let.

Získané podklady týkající se obecně závazných vyhlášek i získaných příjmů promítající se v obecním rozpočtu budou zaneseny do přehledných tabulek a následně interpretovány.

Zhodnocení aktuálního stavu bude provedeno na základě analýz relevantních koeficientů daně z nemovitých věcí stanovených v krajských městech ČR. Následně bude provedena komparace využití možností obce a registrace úprav koeficientů podle počtu obyvatel, stanovení koeficientu 1,5 a místního koeficientu u vybraných obcí. To vše bude podpořeno grafickým znázorněním získaných dat.

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

Vzhledem k zaměření a cíli této práce je nejdříve potřeba definovat obec jako územně samosprávný celek v rámci veřejné správy. Veřejnou správu lze označit jako službu veřejnosti, kterou členíme na státní správu a samosprávu.

3.1 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA

Státní správa působící v celostátním měřítku je tvořena správními úřady a orgány s všeobecnou, územní či speciální působností. Do ústřední státní správy spadají ministerstva, inspektoráty (např. Inspektorát práce, Česká školní inspekce.), Český statistický úřad, Nejvyšší kontrolní úřad apod. Státní správa je vykonávána i veřejnými bezpečnostními sbory a zpravodajskými službami (BIS).

Samospráva je členěna na územní, zájmovou a ostatní (např. samospráva vysokých škol či některé komory - např. Hospodářská). Do zájmové samosprávy rovněž patří komory, ale na rozdíl od předešlých je v zájmové samosprávě důležité a povinné členství, které vzniká na základě stanovených požadavků a předpokladů – např. Česká advokátní komora.¹

3.1.1 Jednotky územní samosprávy

Územní samospráva je v České republice rozdělena na základní územní samosprávné celky, což jsou obce, a vyšší územní samosprávné celky – kraje. Umožňuje samostatné spravování veřejných věcí na menším území, dokáže lépe vystihnout problémy specifické v určité oblasti (regionální nezaměstnanost, rozvoj občanské vybavenosti).

¹ BŘEŇ, J., *Základní charakteristika veřejné správy*, str. 19-20.

Obec

Obec je základní územní samosprávný celek. Zákon o obcích ji specifikuje jako veřejnoprávní korporaci, která vlastní, spravuje svůj majetek a nese za něj odpovědnost v právních vztazích. V souvislosti s plněním svých povinností chrání veřejný zájem a pečuje o všestranný rozvoj svého území včetně potřeb svých občanů. *Je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.*² Obec je tedy vymezena územím, občany a působností. Území je určeno hranicí obce, dle katastrálního území. Občané jsou důležitým faktorem, který volí veřejné orgány obce - zastupitelstvo. V čele obce stojí starosta, který je zvolen zastupitelstvem, jež si občané zvolili.

Město

Pokud je v obci evidováno více než 3000 obyvatel s trvalým pobytem³, může předseda Poslanecké sněmovny, na základě žádosti obce a vyjádření vlády, stanovit obec městem. Působnost obce je samostatná, což znamená, že své záležitosti si obec spravuje sama, pokud zákon nspecifikuje jinak. Státní správa, která byla obci svěřena, se označuje jako přenesená působnost.

Městys

Obec, která užívala označení městys přede dnem 17. května 1954, může označení městys dále užívat, stačí pouze požádat předsedu Poslanecké sněmovny. Předseda Poslanecké sněmovny na základě žádosti obce stanoví a zároveň určí den, od kterého se obec stává městysem.⁴

Statutární město

Zákon o obcích k 31. 8. 2019 jednotlivě jmenuje 26 statutárních měst. Statutárním městem je obec, která svá interní stanoviska ohledně správy upravuje vydanými obecně závaznými vyhláškami, tzv. statuty. *Orgány těchto měst vykonávají přenesenou působnost, která je*

² ZÁKONY ČR. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, § 1.

³ ZÁKONY ČR. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, § 3.

⁴ ZÁKONY ČR. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, § 3.

*zákonem svěřena pověřeným obecním úřadům a obecním úřadům obcí s rozšířenou působností.*⁵ V čele těchto měst je primátor, úřední činnost je vykonávána na magistrátě. Svými statuty město mj. stanoví městské obvody či jejich městské části, specifikuje vymezené území a jejich pravomoci přenesené působnosti i působnost samostatnou.

Kraj

Opětovný vznik krajů byl spojen s reformou územní samosprávy na konci devadesátých let. Kraje vznikly na základě zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších samosprávních celků. Kraj je vyšší územní samosprávný celek. *Je územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu.*⁶ Kraj zastupuje hejtman, který je zvolený z řad zastupitelstva, jehož členy ve volbách zvolili občané, obdobně jako v obci starostu. Krajské zřízení definuje zákon č. 129/2000 Sb., o krajích. V ČR je celkem 14 krajů. Z toho kraj Praha je specifický, jedná se o obec, zároveň hlavní město a nevztahuje se na něj tento zákon. Nově ustanovené kraje a jejich centrální města byla totožná s kraji původními z rozmezí let 1949-1960.⁷

Od roku 2001, kdy se ČR začala členit na kraje, se veřejná správa dělí na orgány státní správy a orgány územní samosprávy. Provazníková nazývá model smíšeným, protože v krajském i obecním úřadě se vykonává státní správa i územní samospráva.⁸

Aby mohly kraje vykonávat svoji veřejnou správu a administrativní činnost, pro kterou byly zřízeny, mají zřízené administrativní sídlo – vždy se jedná o statutární město a běžně se zpravidla používá termín „**krajské město**“.

3.2 ORGÁNY ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY

*„Orgány územní samosprávy nejsou na rozdíl od státu vytvořeny na základě dělby moci. V samosprávě se uplatňuje princip vládního shromáždění, kdy nejvyššímu orgánu jsou ostatní orgány odpovědny a jsou od něj svými pravomocemi přímo či nepřímo odvozeny.“*⁹

⁵ ČMEJREK, J., KOPŘIVA, R. *Základy veřejné samosprávy*. Str. 56

⁶ ZÁKONY ČR . Zákon č.129/2000 Sb., o krajích §1.

⁷ ČMEJREK, J., KOPŘIVA, R. *Základy veřejné samosprávy*. Str. 22.

⁸ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe*. Str. 24.

3.2.1 Orgány obce

Obec je chápána jako veřejná instituce, která disponuje svým majetkem a může si zřizovat i vlastní orgány. Obec je spravována zastupitelstvem, v jehož čele je starosta.

Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je voleno občany v komunálních volbách na čtyři roky a obec spravuje samostatně, jedná se o hlavní orgán této samosprávy. *Zastupitelstvo obce je složeno z členů zastupitelstva obce, jejichž počet na každé volební období stanoví v souladu s tímto zákonem zastupitelstvo obce nejpozději do 85 dnů přede dnem voleb do zastupitelstev v obcích.*¹⁰ Počet zastupitelů, respektive jejich horní a dolní hranici specifikuje § 68 odst. 1. Rozmezí je závislé na počtu obyvatel a velikosti území dané obce. Zastupitelstvo obce je povinno vždy zřídit finanční a kontrolní výbor. V případě, že je v obci více než 10 % občanů jiné než české národnosti, je potřeba rovněž ustanovit výbor pro národnostní menšiny.

Rada obce

Výkonným orgánem obce je rada, kterou tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva obce. *Počet členů rady obce je lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo obce má méně než 15 členů.*¹¹ Rada je odpovědná zastupitelstvu obce. V obcích, kde rada není volena z důvodu nízkého počtu zastupitelů, má pravomoc starosta.

Starosta obce

Starostu a místostarostu, případně místostarosty volí do funkcí zastupitelstvo obce z řad svých členů. Starosta a místostarosta musí být občany České republiky. Za výkon své

⁹ KOUDELKA, Z. *Samospráva*. Str. 168.

¹⁰ ZÁKONY ČR. Zákon č. 128/2000 Sb., *o obcích*, § 67.

¹¹ ZÁKONY ČR. Zákon č. 128/2000 Sb., *o obcích*, § 99, odst. 3.

*funkce odpovídají zastupitelstvu obce.*¹² Starosta prezentuje obec navenek a stvrzuje svým podpisem všechny obecní právní předpisy. V případě, že je starosta nepřítomen, případně odvolán ze své funkce, je dočasně nahrazen místostarostou. Pravomoc, odpovědnost a úkoly spojené s postem starosty specifikuje zákon o obcích.

Obecní úřad

Je rovněž dle zákona o obcích orgánem obce, ale na rozdíl od výše jmenovaných není volený. Úřad je tvořen místostarostou, tajemníkem, pokud byl jmenován, a zaměstnanci úřadu. V čele úřadu stojí starosta. Úřad plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo nebo rada obce. Rada obce má pravomoc zřídit pro singulární úseky činnosti obecního úřadu odbory i oddělení, v nichž jsou zapojeni zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu.¹³

3.2.2 Orgány statutárního města

*Statutární město je samostatně spravováno zastupitelstvem města; dalšími orgány statutárního města jsou rada města, primátor, magistrát a zvláštní orgány města. Statutární města mají členěna území na městské části či obvody. Městská část územně členěného statutárního města je vedena starostou a zastupitelstvem městské části; dalšími orgány městské části jsou rada městské části, úřad městské části a zvláštní orgány městské části.*¹⁴

Princip vedení města je obdobný jako u obce - zastupitelstvo statutárního města je voleno obdobně jako obecní zastupitelstvo či zastupitelstvo městského obvodu. V čele statutárního orgánu stojí primátor, nikoliv starosta a jeho zástupci jsou náměstci primátora. Zaměstnancem města je rovněž tajemník úřadu, kterého jmenuje a odvolává primátor se svolením ředitele krajského úřadu.

¹² ZÁKONY ČR. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, § 103, odst. 2

¹³ ZÁKONY ČR. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, § 109.

¹⁴ ZÁKONY ČR. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích § 5.

3.3 FINANCOVÁNÍ OBCÍ V ČR

Dle Ústavy České republiky mají územní samosprávné celky právo na samosprávu.¹⁵ Samospráva, jako veřejnoprávní korporace, hospodaří s vlastním majetkem dle rozpočtu, který si sama připravila. Rozpočtové hospodaření samosprávy je zcela v její kompetenci, respektive v rukou obecního zastupitelstva.

3.3.1 Obecní rozpočet

Obecní rozpočet je tvořen dle rozpočtových pravidel, která specifikuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Kromě tvorby rozpočtu definují rozpočtová pravidla i obsah a funkci rozpočtu. Zjednodušeně se může rozdělit na malá a velká rozpočtová pravidla, kdy velká pravidla jsou určena státu a jeho organizačním složkám (blíže viz zákon č. 218/2000 Sb.). Malá pravidla rozpočtu jsou stanovena pro územní samosprávu.

Návrh obecního rozpočtu je výsledkem rozhodnutí zvoleného zastupitelstva. Zastupitelstvo navrhuje rozpočet dle možností a plánů obce. Zastupitelstvo vychází z tzv. rozpočtového výhledu. *Rozpočet soustřeďuje peněžní prostředky, které jsou určeny k financování veřejných statků s ohledem na místní potřeby.*¹⁶ Návrh rozpočtu a vyúčtování hospodaření za uplynulý rok musí být, dle § 11 odst. 3 zákona č. 250/2000 Sb. zveřejněny nejméně 15 dnů před projednáním v zastupitelstvu obce, aby se k němu mohli vyjádřit obyvatelé obce.

Při přípravě a sestavování obecního rozpočtu na následující rok se vychází ze střednědobého výhledu rozpočtu. Rozpočtový výhled, jehož funkcí je střednědobé finanční plánování, tj. plánování na dva až pět let, je samosprávou tvořen již od roku 2001. Obce ho tvoří na základě zákona č. 250/2000 Sb.¹⁷ Jedná se o prostý plán očekávaných příjmů a plánovaných výdajů, sloužící k sestavení rozpočtu.

¹⁵ ÚSTAVA ČR, hlava VII. *Územní samospráva*, článek 100.

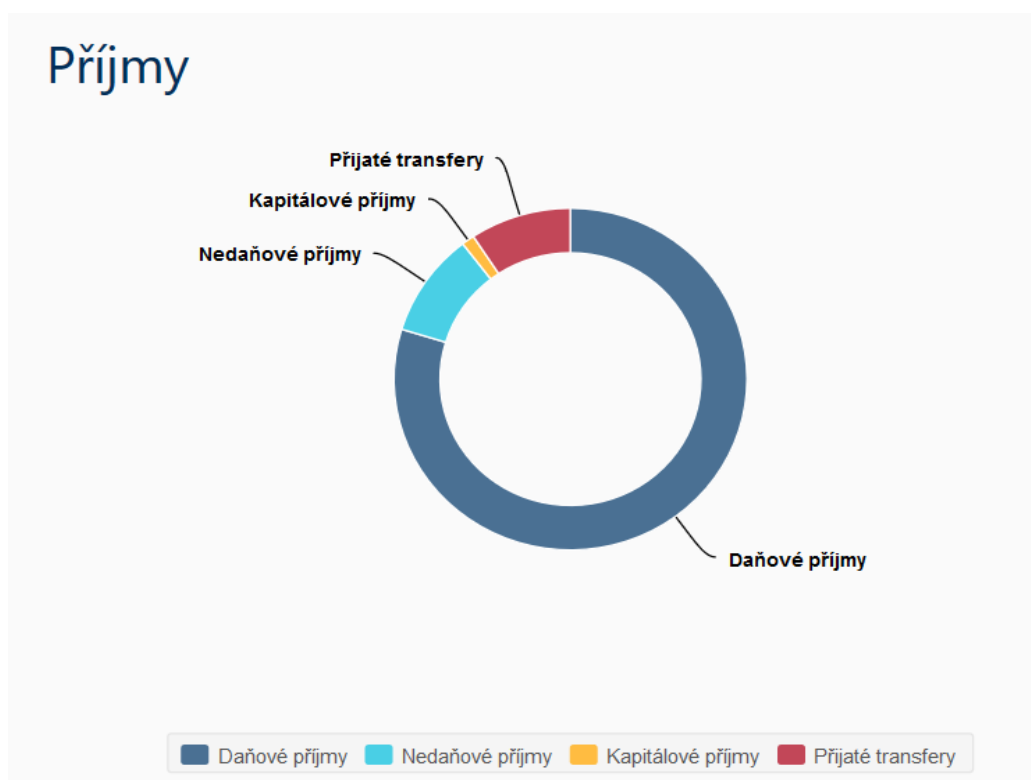
¹⁶ ŽÁK, M. a kol. *Velká ekonomická encyklopedie*. str. 678.

¹⁷ KRUNTORÁDOVÁ, I. *Politické aspekty financování českých měst*. 2015. Str. 70.

3.3.2 Obecní příjmy

Rozpočty územních samosprávných celků jsou označovány jako decentralizované peněžní fondy, ve kterých se soustřeďují jak příjmy, které obec získala přerozdělením v rozpočtové soustavě, tak příjmy generované vlastní činností, ty se rozdělují a používají na financování veřejných a smíšených statků prostřednictvím veřejného sektoru územní samosprávy, nebo prostřednictvím soukromého sektoru.¹⁸ Příjmovou strukturu lze rámcově definovat a členit na čtyři základní skupiny v oblasti příjmů – daňové, nedaňové, kapitálové a dotace (transfery).

Obrázek 1: Příjmy do rozpočtu obcí

Zdroj: Rozpočet statutárního města Hradec Králové, 2018.

Toto členění se standardně uvádí v tzv. rozklikávacích rozpočtech zveřejněných jednotlivými obcemi na svých webových stránkách (obr. 1). Daňové příjmy, včetně dotací, jsou nejvýznamnějším a nejdůležitějším zdrojem financí obce.

¹⁸ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů – 2. Aktualizované a rozšířené vydání*. Str. 57

Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy zastupují významný prvek v rozpočtu obce. Každá obec vlastní majetek, ze kterého správným hospodařením vznikají příjmy. Příjmy z vlastní činnosti lze rovněž chápat jako příjmy z vlastního majetku. Patří sem příjmy z **pronájmu nemovitých věcí** (bytů, domů i zemědělských pozemků), které obec vlastní. Další příjmy mohou být z **podnikatelské činnosti** obce samotné, s tím jsou taktéž spojená značná rizika, která jdou na hlavu zastupitelstva, jež o takové činnosti rozhodlo. Mezi možnostmi jak zvýšit příjmy je i **hospodářská činnost**, tj. založení právnické osoby, která bude pro obec prospěšná a výdělečná. Zároveň jsou součástí i příjmy za uložené **sankce**.

Kapitálové příjmy

Do složky kapitálové příjmy se řadí např. **prodej** svého, tj. **obecního majetku**. Neuvážlivým prodejem může obec promarnit relativně stabilní přísun peněz, rovněž ale může trpět při držení nehospodárného majetku, který má vysoké náklady na údržbu, bez vidiny budoucích příjmů, prosperity a zisků z něj. Obec může zvýšit příjmy z prodeje akcií, cenných papírů a majetkových podílů. V neposlední řadě sem spadají i **splátky půjček**.

Předchozí kategorie příjmů jsou oproti následujícím značně limitovány. Příjmy z vlastní činnosti jsou závislé na schopnostech a dovednostech obecního zastupitelstva. Následující kategorie je řízena, vázána právními předpisy, které zpravidla definují rozsah ceny za jednotlivé činnosti a úkony.

Daňové příjmy

K těmto příjmům se řadí **místní a správní poplatky, daně**, které jsou v rámci rozpočtového určení obcím přiděleny, tzn. svěřené a sdílené daně. Jedná se o bezesporu nejzásadnější příjmy, kterými obec disponuje.

Daňové příjmy obcí tvoří

- a) 100% (výlučný) výnos daně z nemovitých věcí; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitá věc nachází,**
- b) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu DPH,**
- c) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu DPFO (záloh na daň) ze závislé činnosti, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně podle zákona o daních z příjmů,**
- d) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu DPFO (záloh na daň) vybírané srážkou podle zvláštní sazby, s výjimkou výnosů uvedených pod písmenem c),**
- e) podíl na 23,58 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu DPFO (záloh na daň) sníženého o výnosy uvedené v písmenech c) a d),**
- f) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu DPPO, s výjimkou výnosů uvedených v písmenu h) a v § 3 odst. 1 písm. a),**
- g) daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,**
- h) podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu DPFO (záloh na daň) ze závislé činnosti, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně z příjmů, s výjimkou daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby.¹⁹**

Obce získávají necelou třetinu sdílených daní (32,5 %). Podíly na daních určují velikost, respektive část z vybraných prostředků jakou získávají obce a kraje jako celek. V tabulce č. 1 je zobrazen podíl obcí z hlediska sdílených daní za sledovaná léta i dle poslední novelizace, účinné od 1. ledna 2018. Z hlediska sdílených daní přináší

¹⁹ ZÁKON č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, § 4.

nejvyšší výnosy DPH. Celkové objemy z výnosu všech daní náležejícím obcím je třeba dále přerozdělit mezi všech 6254 obcí (včetně hl. m. Prahy) a 13 krajů.²⁰

Tabulka 1: Podíly na sdílených daních

Sdílená daň	2008–2011	2012	2013–2015	2016	2017	2018
DPH	21,40 %	19,93 %	20,83 %	20,83 %	21,40 %	23,58 %
DPFO (z příznání)	21,40 %	21,40 %	23,58 %	23,58 %	23,58 %	23,58 %
DPFO (záv. činnost)	21,40 %	21,40 %	22,87 %	23,58 %	23,58 %	23,58 %
DPFO (vybíraná srážkou)	21,40 %	21,40 %	23,58 %	23,58 %	23,58 %	23,58 %
DPPO	21,40 %	21,40 %	23,58 %	23,58 %	23,58 %	23,58 %

Zdroj: DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY. *Financování obcí v ČR – současný stav a další vývoj RUD a dotací.*

Dále do daňových příjmů zahrnujeme obecní příjmy z místních poplatků a darů.

Výnosy má obec z místních poplatků, které vybírá dle zákona České národní rady č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

Obce mohou vybírat tyto místní poplatky (dále jen "poplatky")

- a) *poplatek ze psů,*
- b) *poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,*
- c) *poplatek za užívání veřejného prostranství,*

²⁰ DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY. *Financování obcí v ČR – současný stav a další vývoj RUD a dotací.*

- d) *poplatek ze vstupného,*
- e) *poplatek z ubytovací kapacity,*
- f) *poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,*
- g) *poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,*
- h) *poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.²¹*

U výše zmíněných poplatků mají obce vždy právním předpisem stanovenou maximální výši či cenové rozmezí, které mohou stanovit. Je tedy v kompetenci obce, jakou cenovou politiku si zvolí.

Obec je zároveň oprávněna přijmout nabízené finanční dary a příspěvky, musí ale dodržet podmínky, které stanovuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.

Transfery

V neposlední řadě přináší značný přínos do obecní pokladny dotace. Jedná se o **dotace** ze státního rozpočtu a státních fondů, dotace z rozpočtu krajů i dotace z projektů EU, aktuálně prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu. Dotace jsou druhým největším a nejvýznamnějším příjmem lokálního a regionálního veřejného sektoru. Dotační příjmy jsou charakteru **neinvestičního i investičního**, přičemž neinvestiční dotace převládají.

Rozpočtové hospodaření je v kompetenci obecní samosprávy. Samosprávný územní celek je povinen zveřejnit závěrečný účet, a to včetně zprávy pojednávající o výsledku přezkoumání hospodaření do 30 dnů od jeho schválení. Hospodaření, závěrečný účet je zveřejněn v elektronické podobě na webových stránkách obce, pokud není rozpočet

²¹ ZÁKON č. 565/1990 Sb. *Zákon České národní rady o místních poplatcích*

zveřejněn přímo na úřední desce, je nutné přidat oznámení, kde jsou údaje k dispozici, zároveň uvést na úřední desce místo určené k nahlédnutí dokumentu v listinné podobě.²²

3.4 DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ

Daně z nemovitých věcí (DNV) jsou součástí daňových příjmů obcí, jedná se o daň svěřenou, respektive výlučnou. Příjem z daně tedy náleží celým svým dílem obci, na jejímž katastrálním území se zdanitelný pozemek, stavba či jednotka nachází.

Daň z nemovitých věcí patří mezi jednu z významnějších daní, která může být považována za „opravdovou“ místní daň vzhledem k faktu, že do jisté míry splňuje charakteristiky dobré místní daně, kterými jsou nemobilní daňový základ, dostatečné, stabilní a předpokládané výnosy, nenáročná správa, spravedlnost a viditelný základ daně posilující politickou odpovědnost.²³

Do roku 2013 se užíval termín daň z nemovitosti, úpravou legislativy, kdy vešel v platnost nový občanský zákoník, se aktuálně užívá termín daň z nemovitých věcí. Daň se rozděluje na dvě podsložky: daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek.

3.4.1 Daň z pozemků

Zákon uvádí, že *předmětem daně z pozemků jsou pozemky evidované v katastru nemovitostí na území ČR.*²⁴ Pozemky, které jsou zastavěné zdanitelnými stavbami v rozsahu zastavěné plochy dané stavby, nejsou předmětem daně obdobně jako pozemky určené pro obranu ČR, ochranné lesy, vodní pozemky aj.²⁵

Daňovým subjektem je poplatník. Poplatníkem je vlastník, případně uživatel či nájemce nemovité věci, bez ohledu na to, zda se jedná o fyzickou nebo právnickou osobu.

²² ZÁKON č. 250/2000 Sb. § 53, *Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů*.

²³ BIRD, R., FREUND, C., WALLICH, C. *Decentralization of intergovernmental finance in transition economies* s. 149–160.

²⁴ ZÁKON č. 338/1992 Sb. *o dani z nemovitých věcí*, § 2 odst. 1.

²⁵ ZÁKON č. 338/1992 Sb. *o dani z nemovitých věcí*, § 2 odst. 2.

V uvedeném zákoně je zároveň specifikováno v § 9 osvobození od daně. Osvobozeny jsou např. zdanitelné pozemky, zdanitelné stavby a jednotky, které vlastní ČR nebo obec, na jejímž katastrálním území se nacházejí.

Dále zákon v § 5 člení pozemky do tří skupin, dle kterých je následně stanoven, určen **základ daně**.

Skupiny pozemků:

- 1) **orná půda, zahrada, ovocné sady, trvalé travní porosty, vinice a chmelnice,**
- 2) **hospodářské lesy a rybníky s intenzivním a průmyslovým chovem ryb,**
- 3) **ostatní pozemky.**

Orná půda, zahrada, ovocné sady, trvalé travní porosty, vinice a chmelnice – základem daně je reálná výměra pozemku v m², která se násobí průměrnou cenou této půdy na 1 m², viz vyhláška Ministerstva zemědělství č. 403/2017 Sb., o stanovení seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků, jež je účinná od 1. 1. 2018.

Hospodářské lesy a rybníky s intenzivním a průmyslovým chovem ryb, kde základem daně je cena pozemku určená dle aktuálních cenových předpisů k 1. lednu zdaňovacího období nebo součin reálné výměry pozemku v m² a částky 3,80 Kč, což je cena pro hospodářský les.

Ostatní pozemky – u ostatních pozemků je skutečná výměra pozemků v m².

Sazba daně není jednotná pro všechny pozemky, je rozdělena dle typu užívání těchto pozemků (viz následující tabulka 2). Od ledna 2012 navíc nově přibyly sazby daně na zpevněné plochy pozemků, které jsou využívány k podnikání v hospodářství i průmyslu.

Tabulka 2: Přehled sazby daně z pozemků za sledované období

Předmět daně	Sazba do 31. 12. 2009	Sazba od 1. 1. 2010	Sazba od 1. 1. 2012
Orná půda, zahrada, ovocné sady, vinice a chmelnice	0,75 %	0,75 %	0,75 %
Hospodářské lesy a rybníky s intenzivním a průmyslovým chovem ryb, trvalé travní porosty	0,25 %	0,25 %	0,25 %
Zpevněné plochy pozemků užívaných k podnikání nebo v souvislosti s ním sloužících pro zemědělskou prvovýrobu, lesní a vodní hospodářství	není stanovena	není stanovena	1,00 Kč
Zpevněné plochy pozemků užívaných k podnikání nebo v souvislosti s ním sloužících pro průmysl, stavebnictví, dopravu, energetiku, ostatní zemědělskou výrobu a ostatní druhy podnikání	není stanovena	není stanovena	5,00 Kč
Stavební pozemky	1 Kč	2 Kč	2,00 Kč
Ostatních plochy, jsou-li předmětem daně, zastavěné plochy a nádvoří	0,10 Kč	0,20 Kč	0,20 Kč

Zdroj: ZÁKON č. 338/1992 Sb. o dani z nemovitých věcí, zpracování vlastní

3.4.2 Daň ze staveb a jednotek

U staveb a jednotek je **předmětem daně** zdanitelná stavba a zdanitelná jednotka, která leží na území ČR.

Zdanitelnou stavbou se rozumí:

- 1) užívaná nebo dokončená budova, což je nadzemní stavba s pevným základem, uzavřena obvodovými stěnami a střešní konstrukcí (blíže viz katastrální zákon),
- 2) užívaná nebo dokončená inženýrská stavba (blíže viz příloha katastrálního zákona).

Je třeba mít na paměti, že budova, v níž jsou jednotky, není předmětem daně ze staveb. **Základem daně** u zdanitelné stavby je výměra zastavěné plochy, a to dle stavu k 1. 1. zdaňovacího období. Základem daně u jednotek je upravená podlahová plocha,

výměra této plochy je v m² a opět se vztahuje k 1. 1. zdaňovacího období. Tato podlahová plocha se násobí koeficientem:

1) koeficientem 1,22

a) zdanitelná jednotka v budově bytového domu,

b) součást podílu na pozemku nebo je-li její vlastník spoluvlastníkem jiného pozemku ve spoluvlastnictví vlastníků takových zdanitelných jednotek užívaného společně s těmito jednotkami,

2) koeficientem 1,2 v ostatních případech.²⁶

Sazby daně jsou rovněž rozdělovány dle jednotlivých stavebních druhů, analogicky jako u daně z pozemku (tab. 4).²⁷ Sazba daně jednotek a staveb se vždy odvíjí od m² zastavěné plochy (ZP). V průběhu sledovaných let 2009-2018 byly postupně sazby daně dvakrát modifikovány. V souvislosti s návrhem změny zákona o státním rozpočtu ČR byl zároveň novelizován mj. zákon České národní rady č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, tato změna byla s účinností od 1. 1. 2010. Další novela tohoto zákona nabyla účinnosti 1. 1. 2012, ale změny v sazbách nepřinesla (viz tab. 4).

Tabulka 3: Přehled sazby daně ze staveb a jednotek za sledované období

Předmět daně dle zákona o dani z nemovitých věcí (ve znění platném k 1. 1. 2017)	Sazba do 31.12.2009	Sazba od 01.01.2010	Sazba od 01.01.2012
budovy obytného domu za m ² ZP	1 Kč	2 Kč	2 Kč
ostatní budovy tvořící příslušenství k budově obytného domu m ² ZP	1 Kč	2 Kč	2 Kč
budovy pro rodinnou rekreaci a budovy obytného domu užívané pro rodinnou rekreaci m ² ZP	3 Kč	6 Kč	6 Kč
budovy, které plní doplňkovou funkci k těmto budovám, s výjimkou garáže m ² ZP	1 Kč	2 Kč	2 Kč

²⁶ ZÁKON č. 338/1992 Sb. o dani z nemovitých věcí, § 10 odst. 3

²⁷ ZÁKON č. 338/1992 Sb. o dani z nemovitých věcí, § 11 odst. 1

Předmět daně dle zákona o dani z nemovitých věcí (ve znění platném k 1. 1. 2017)	Sazba do 31.12.2009	Sazba od 01.01.2010	Sazba od 01.01.2012
garáže vystavěné odděleně od budov obytných domů a jednotky užívané jako garáž m ² ZP	4 Kč	8 Kč	8 Kč
zdanitelné stavby a zdanitelné jednotky užívané k podnikání v zemědělské prvovýrobě, lesním a vodním hospodářství m ² ZP	1 Kč	2 Kč	2 Kč
zdanitelné stavby a jednotky užívané k podnikání v průmyslu, stavebnictví, dopravě, energetice, ostatní zemědělské výrobě a ostatním druhům podnikání za m ² ZP	5 Kč	10 Kč	10 Kč
ostatní zdanitelné stavby m ² ZP	3 Kč	6 Kč	6 Kč
ostatní zdanitelné jednotky m ² ZP	1 Kč	2 Kč	2 Kč

Zdroj: ZÁKON č. 338/1992 Sb. o dani z nemovitých věcí, zpracování vlastní

Koeficient přiřazený obcím podle počtu obyvatel

Zákon o DNV mezi diferencovanými typy nemovitých věcí uvedl v § 6 odst. 2 písm. b) stavební pozemek. Tento typ pozemku je specifikovaný tím, že jeho sazba daně se navíc násobí koeficienty, které jsou stanoveny dle počtu obyvatel (tab. 4). Jak je z tabulky patrné, koeficient se odvozuje podle evidovaných trvale žijících obyvatel. Specifické postavení má opět Praha. Vybraná níže jmenovaná lázeňská města spadají do stejné kategorie jako statutární města a obce mající více než 50 tis. obyvatel.

Tabulka 4: Koeficienty dle velikosti obce

Počet obyvatel	Koeficient
v obcích do 1 000 obyvatel	1
v obcích nad 1 000 obyvatel do 6 000 obyvatel	1,4
v obcích nad 6 000 obyvatel do 10 000 obyvatel	1,6
v obcích nad 10 000 obyvatel do 25 000 obyvatel	2

Počet obyvatel	Koeficient
v obcích nad 25 000 obyvatel do 50 000 obyvatel	2,5
v obcích nad 50 000 obyvatel, ve statutárních městech a ve Františkových Lázních, Luhačovicích, Mariánských Lázních a Poděbradech	3,5
v Praze	4,5

Zdroj: ZÁKON č. 338/1992 Sb. o dani z nemovitých věcí, zpracování vlastní

Další pravomocí a možností obce je, že u předmětných nemovitých věcí umístěných v jednotlivých částech obce může rozhodnout o snížení nebo naopak o zvýšení koeficientu dle počtu obyvatel. Pokud by se obec rozhodla ke snížení koeficientu, může se posunout o jednu až tři kategorie, v případě zvýšení je možný posun maximálně o jednu kategorii, např. z koeficientu 1,6 se posune na koeficient 2. Nejvyšší koeficient 4,5, který je určen pro Prahu, lze zvýšit maximálně na hodnotu 5. Změny musí být vždy určeny obecně závaznou vyhláškou rovněž jako stanovení místního koeficientu.

Koeficient 1,5

Sazba daně základní i zvýšená o 0,75 Kč za každé nadzemní podlaží se u jednotlivých staveb a jednotek násobí koeficientem 1,5. Obec koeficient stanovuje obecně závaznou vyhláškou. Tento koeficient není určen pro stavby a jednotky sloužící k bydlení. Týká se staveb a jednotek určených pro rodinnou rekreaci, garáže a především pro stavby a jednotky, které jsou využívány k podnikání.²⁸

Místní koeficient

Dle § 12 Zákona České národní rady o dani z nemovitých věcí mohou obce od roku 2009 dle vlastní úvahy rozhodnout o stanovení místního koeficientu, jedná se o výlučnou pravomoc obce. Tento koeficient může být stanoven obecně závaznou vyhláškou, tj. pro

²⁸ ZÁKON č. 338/1992 Sb. o dani z nemovitých věcí, § 11 odst. 1 písm. b) až d)

všechny nemovité věci na území celé obce se stanoví jeden místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Uvedeným koeficientem se vynásobí daň poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, zdanitelných staveb nebo zdanitelných jednotek, popřípadě jejich úhrny, s výjimkou pozemků uvedených v § 5 odst. 1.²⁹

Změna nastala zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. V roce 2008 byly poprvé uplatněny nové koeficienty (tab. 3), jednalo se o sjednocení základní sazby u menších obcí. V předchozí úpravě byly skupiny určující koeficienty z hlediska počtu obyvatel více rozepsány. Původní koeficienty byly zrušeny a nahrazeny koeficientem 1,0 v obcích do 1 000 obyvatel. Veškeré změny se projevily od zdaňovacího období 2009.

²⁹ ZÁKON č. 338/1992 Sb. o dani z nemovitých věcí, § 12.

4 ANALYTICKÁ ČÁST

DNV je součástí daňových příjmů obce, ve které se nemovitá věc nachází. Jedná se o trvalý přínos, který přispěje svým příjmem do obecního rozpočtu a který může obec sama ovlivňovat využitím koeficientů a stanovením místních koeficientů. Od ledna roku 2010 došlo ke zvýšení sazeb daně z nemovitých věcí, viz § 6 odst. 2 a § 11 odst. 1 zákona č. 186/2000 Sb., o dani z nemovitých věcí. Legislativa obcím umožňuje vlastní politiku s možností určování výše koeficientu prostřednictvím obecních vyhlášek, je ovšem nutné jednat opatrně, aby se negativně nepromítla např. v příštích volbách do zastupitelstva. Tím, že obec rozhoduje o výši daně, předpokládá vyšší financí, kterou vybere a může s ní plánovat a manipulovat při přípravě a tvorbě rozpočtu na další období.

Na základě poznatků z teoretické části jsou sledovány pohyby příjmů statutárních měst ČR za posledních deset let. Důraz je kladen na příjmy z výlučné daně, tj. daně z nemovitých věcí, která během sledovaného období prošla legislativními úpravami. Další sledovaný faktor je práce s koeficienty, které má obec ve svých rukou.

V následujících kapitolách jsou k dispozici souhrny získaných údajů jednotlivých statutárních krajských měst ve vztahu ke zveřejněným (a ve sledovaném období platným) obecně závazným vyhláškám (OZV), které informují o stanovených koeficientech v daném zdaňovacím období. Tato data jsou dána do kontextu s daty zveřejňující příjmy z daně z nemovitých věcí a počtem obyvatel ve sledovaném období.

4.1 Brno

Brno je největší město, které je v diplomové práci zkoumáno, k lednu 2019 má evidováno 380 681 trvale žijících obyvatel na rozloze 230,18 km².³⁰

Brno, krajské město Jihomoravského kraje, je velmi tradiční z hlediska vyhlášek, poslední vyhláška týkající se úpravy koeficientu je specifikována v OZV č. 10/1996 o použití koeficientu pro výpočet sazby daně z nemovitých věcí, a to s účinností od 1. 1. 1997. Článek 1 *Na celém území města Brna se základní sazba daně u jednotlivých druhů staveb podle zákona č. 338/1992 Sb., ve znění pozdějších změn a doplňků, § 11, odstavce 1, písm. b), c) a d) v jednotlivých bodech, případně zvýšená podle odst. 2 násobí koeficientem 1,5.* Článek 2 ve vyhlášce uvádí: *Zrušuje se vyhláška Magistrátu města Brna č. 11/1994 o použití koeficientů pro výpočet sazby daně z nemovitých věcí.*³¹

Tabulka 3: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (Brno)

Číslo OZV (účinnost)	Koeficient přiřazený obcím podle počtu obyvatel		Koeficient 1,5	Místní koeficient
10/1996 - nařízení (od 1. 1. 1997 dosud)	1,6 až 3,5	u stavebních pozemků 3,5 pro celé území, u obytných domů a bytů 1,6 až 2,5 pro konkrétní části území	pro celé území	nebyl stanoven

Zdroj: statutární město Brno, zpracování vlastní

Na webových stránkách města je občanům k dispozici rozklikávací rozpočet, ale nejstarší zveřejněné údaje v něm jsou z roku 2015. Údaje o příjmech obce z předešlých let jsou zveřejněné na webových stránkách města v „Závěrečných účtech“. Aktuální OZV týkající se koeficientů DNV je v platnosti již 22 let. Jak je patrné z tabulky č. 4, úprava legislativy se projevila nárůstem příjmu DNV o cca 74 mil. Kč.

³⁰ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Počet obyvatel v obcích - k 1. 1. 2019*. Praha. 30. dubna 2019. Dostupné online. [cit. 2019-05-04].

³¹ STATUTÁRNÍ MĚSTO BRNO. (2019). *Vyhlášky. Brno* Dostupné online. [cit. 2019-07-27].

Tabulka 4: BRNO - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč)

BRNO						
<i>Rok</i>	<i>Příjmy DNV</i>	<i>Celkové příjmy</i>	<i>Daňové příjmy</i>	<i>Podíl příjmů DNV na celkových příjmech v %</i>	<i>Podíl příjmů DNV na daňových příjmech v %</i>	<i>Příjem DNV přepočten na 1 obyvatele</i>
2009	128 879,00	11 463 238,00	7 063 484,00	1,12	1,82	338,55
2010	202 860,00	12 753 326,00	7 489 353,00	1,59	2,71	532,89
2011	212 266,00	12 691 712,00	7 585 832,00	1,67	2,80	557,60
2012	216 237,00	12 124 543,00	7 820 374,00	1,78	2,77	568,03
2013	227 460,00	9 717 790,00	8 081 897,00	2,34	2,81	597,51
2014	233 623,00	9 805 012,00	8 217 907,00	2,38	2,84	613,70
2015	237 109,72	10 522 743,00	8 027 211,00	2,25	2,95	622,86
2016	240 147,71	11 627 690,00	8 684 506,24	2,07	2,77	630,84
2017	245 105,44	11 968 332,40	9 432 099,16	2,05	2,60	643,86
2018	246 125,48	13 323 810,42	10 360 281,78	1,85	2,38	646,54

Zdroj: statutární město Brno, zpracování vlastní

V souvislosti se zvýšením sazeb z roku 2010 byly v následujícím roce příjmy navýšeny o dalších 10 mil. Kč. Podíl příjmů DNV na celkových příjmech tak vzrostl o 1,1 %.³² Z hlediska sledování krajských měst v této práci Brno patří k obcím s nejvyššími příjmy DNV, což je způsobeno velikostí obce.

³² STATUTÁRNÍ MĚSTO BRNO. (2019). *Závěrečný účet. Brno* Dostupné online. [cit. 2019-07-27].

4.2 České Budějovice

Jihočeský kraj spravuje město České Budějovice. Jedná se o menší město s historickým centrem a s celkovou rozlohou 55,56 km². V současné době žije v Českých Budějovicích 94 014 obyvatel.³³

Aktuální platná obecně závazná vyhláška č. 2/2004 nahradila původní vyhlášku č. 1 z roku 1994, která byla následně upravena OZV č. 3/2001. Tyto vyhlášky ovšem nespádají do sledovaného období. Aktuální OZV č. 2/2004 uvádí, že základní sazba daně se násobí koeficientem 2,5 v katastrálním území: Kaliště, Třebotovice, Haklovy Dvory a koeficientem 3,5 v ostatních částech města. Čl. 2 zmíněné vyhlášky zároveň uvádí, že se sazba daně stanovena v § 11 odst. 1 písm. c) zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů, násobí koeficientem 1,5 na celém území města.³⁴

Tabulka 5: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (České Budějovice)

Číslo OZV (účinnost)	Koeficient přiřazený obcím podle počtu obyvatel		Koeficient 1,5	Místní koeficient
2/2004 - nařízení (od 1. 1. 2005 dosud)	3,5 2,5	3,5 pro konkrétní části území	pro celé území	nebyl stanoven

Zdroj: statutární město České Budějovice, zpracování vlastní

Obec má na svém webu online zveřejněn rozlíkavací rozpočet pod názvem „Rozpočtový portál“ s nejstaršími záznamy za rok 2013. Předchozí léta byla čerpána ze závěrečného účtu obce, jež jsou rovněž k dispozici na webových stránkách města (Tab. 6).

³³ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Počet obyvatel v obcích - k 1.1.2019*. Praha. 30. dubna 2019. Dostupné online. [cit. 2019-07-27].

³⁴ STATUTÁRNÍ MĚSTO ČESKÉ BUDĚJOVICE. (2019). *Vyhlášky. České Budějovice* Dostupné online. [cit. 2019-08-01].

Tabulka 6: ČESKÉ BUDĚJOVICE - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč)³⁵

ČESKÉ BUDĚJOVICE						
<i>Rok</i>	<i>Příjmy DNV</i>	<i>Celkové příjmy</i>	<i>Daňové příjmy</i>	<i>Podíl příjmů DNV na celkových příjmech v %</i>	<i>Podíl příjmů DNV na daňových příjmech v %</i>	<i>Příjem DNV přepočten na 1 obyvatele</i>
2009	35 379,20	2 040 262,70	1 164 135,30	1,73	3,04	376,32
2010	34 237,56	2 228 815,15	1 265 082,18	1,54	2,71	364,18
2011	35 281,55	2 089 186,16	1 103 030,96	1,69	3,20	375,28
2012	52 868,28	2 200 037,47	1 109 641,97	2,40	4,76	562,34
2013	57 552,39	1 834 940,05	1 248 335,22	3,14	4,61	612,17
2014	59 554,35	1 883 933,84	1 271 113,97	3,16	4,69	633,46
2015	61 322,87	2 026 433,79	1 270 900,88	3,03	4,83	652,27
2016	61 990,68	1 945 013,84	1 386 898,57	3,19	4,47	659,38
2017	61 599,79	2 130 371,63	1 502 079,33	2,89	4,10	655,22
2018	61 888,77	2 429 251,34	1 687 672,71	2,55	3,67	658,29

Zdroj: statutární město České Budějovice, zpracování vlastní

V Českých Budějovicích se projevila změna sazby daně v souvislosti s nárůstem příjmů z DNV rovněž kladně. Úpravou sazby daně, týkající se zpevněných ploch užívaných k podnikání, tzn. zavedením koeficientu 1,5, obec zvýšila své příjmy o cca 17,5 mil. Kč.

³⁵ STATUTÁRNÍ MĚSTO ČESKÉ BUDĚJOVICE. (2019). *Závěrečný účet. České Budějovice* Dostupné online. [cit. 2019-08-01].

4.3 Hradec Králové

Statutární město východních Čech Hradec Králové má evidováno 92 742 obyvatel žijících na rozloze 105, 69 km².³⁶

Metropole Královéhradeckého kraje má od 1. ledna 2010 v účinnosti OZV č. 6/2009, která zrušuje vyhlášku z roku 2008 (tab. 6). Vyhláškou byl dle § 11 odst. 3 písm. a) zákona č. 338/1992 Sb. snížen koeficient dle počtu obyvatel u obytných domů a bytů ze 4,5 na 2,0 a z 3,5 na 1,6. U stavebních pozemků dle § 6 odst. 4 písm. a) zákona č. 338/1992 Sb. zůstal koeficient v nezměněné výši.³⁷

Tabulka 7: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (Hradec Králové)

Číslo OZV (účinnost)	Koeficient přiřazený obcím podle počtu obyvatel		Koeficient 1,5	Místní koeficient
3/2001 - nařízení (od 1. 1. 2002 do 31. 12. 2008)	4,5 3,5	u stavebních pozemků 4,5 pro celé území, u obytných domů a bytů 4,5 a 3,5 pro konkrétní části území	pro celé území	nebyl stanoven
4/2008 (od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009)	4,5 3,5	u stavebních pozemků 4,5 pro celé území, u obytných domů a bytů 4,5 a 3,5 pro konkrétní části území	pro celé území	3
6/2009 (od 1. 1. 2010 dosud)	4,5 2,0 1,6	u stavebních pozemků 4,5 pro celé území, u obytných domů a bytů 2,0 a 1,6 pro konkrétní části území	pro celé území	3

Zdroj: statutární město Hradec Králové, zpracování vlastní

Obec má na svých webových stránkách jako první zveřejněný „Klikací rozpočet“, tento „nejstarší“ rozpočet zobrazuje hospodaření již od roku 2008. Úprava sazeb daně z roku 2010 přinesla do obecní pokladny navíc bezmála 30 mil. Kč a další úpravy sazeb navýšení o dalších 8 mil. Kč. Obec je jednou z mála v ČR, která využila možnosti a zavedla místní koeficient.

³⁶ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Počet obyvatel v obcích - k 1. 1. 2019*. Praha. 30. dubna 2019. Dostupné online. [cit. 2019-08-01].

³⁷ STATUTÁRNÍ MĚSTO HRADEC KRÁLOVÉ. (2017b). *Vyhlášky*. Hradec Králové Dostupné online. [cit. 2017-09-27].

Místní koeficient stanovila ve výši 3 a aktivně jej stále užívá již od roku 2009. Dále následovala změna sazeb daně novelizací zákona o dani z nemovitých věcí. S platností od ledna 2009 byl obecně závaznou vyhláškou č. 6/2009 snížen koeficient, který je obcím přiřazen dle počtu obyvatel, u obytných domů a bytů ze 4,5 na 2,0 a z 3,5 na 1,6.

Tabulka 8: HRADEC KRÁLOVÉ - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč)

HRADEC KRÁLOVÉ						
<i>Rok</i>	<i>Příjmy DNV</i>	<i>Celkové příjmy</i>	<i>Daňové příjmy</i>	<i>Podíl příjmů DNV na celkových příjmech v %</i>	<i>Podíl příjmů DNV na daňových příjmech v %</i>	<i>Příjem DNV přepočten na 1 obyvatele</i>
2009	132 102,38	2 051 253,7	1 181 756,01	6,44	3,04	1 424,41
2010	162 010,05	2 213 109,64	1 241 221,05	7,32	2,71	1 746,89
2011	160 731,51	2 293 886,62	1 229 563,36	7,01	3,20	1 733,10
2012	169 388,15	2 077 817,53	1 316 583,66	8,15	4,76	1 826,44
2013	168 608,62	1 887 025,52	1 391 280,33	8,94	4,61	1 818,04
2014	173 717,94	2 009 893,71	1 385 828,49	8,64	4,69	1 873,13
2015	171 767,57	1 981 342,89	1 431 706,77	8,67	4,83	1 852,10
2016	171 015,84	1 963 501,85	1 515 235,61	8,71	4,47	1 844,00
2017	177 191,98	2 080 133,41	1 627 119,78	8,52	4,10	1 910,59
2018	178 273,26	2 264 132,81	1 788 094,21	7,87	3,67	1 922,25

Zdroj: statutární město Hradec Králové, zpracování vlastní

4.4 Jihlava

Jihlava je statutární a krajské město kraje Vysočina, rozprostírá se na rozmezí Čech a Moravy s rozlohou 8 785 ha a aktuálně má 50 845 evidovaných obyvatel.³⁸

V Jihlavě během sledovaného období byly v platnosti dvě OZV, původní byla v platnosti pouze rok, v následující vyhlášce byl zrušen místní koeficient, v ostatních částech zůstala vyhláška nezměněna, viz tabulka č. 9.

Tabulka 9: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (Jihlava)

Číslo OZV (účinnost)	Koeficient přiřazený obcím podle počtu obyvatel		Koeficient 1,5	Místní koeficient
4/2008 (od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009)	4,5 2	u staveb pro konkrétní části města	pro celé území	2
8/2009 (od 1. 1.2010 dosud)	4,5 2	u staveb pro konkrétní části města	pro celé území	nebyl stanoven

Zdroj: statutární město Jihlava, zpracování vlastní

Veřejný rozklikávací rozpočet má na svých webových stránkách obec Jihlava od roku 2010, předchozí léta jsou čerpána ze závěrečných účtů obce (tab. 10).³⁹ Obec za rok 2009 získala na DNV 48 mil. Kč, což je více o 9,3 mil. Kč oproti následujícímu roku, kdy vešla v účinnost OZV 8/2009 a byl zrušen místní koeficient 2. V následujících letech již pomocí vyhlášky nebyla uskutečněna žádná změna, postupně se rok od roku zvyšoval příjem a v roce 2018 se opět dostal na více než 48,5 mil. Kč.⁴⁰

³⁸ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Počet obyvatel v obcích - k 1. 1. 2019*. Praha. 30. dubna 2019. Dostupné online. [cit. 2019-08-02]

³⁹ STATUTÁRNÍ MĚSTO JIHLAVA. (2019). *Vyhlášky. Jihlava* Dostupné online. [cit. 2019-07-27].

⁴⁰ STATUTÁRNÍ MĚSTO JIHLAVA. (2019). *Závěrečný účet. Jihlava* Dostupné online. [cit. 2019-07-27].

Tabulka 10: JIHLAVA - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč)

JIHLAVA						
Rok	Příjmy DNV	Celkové příjmy	Daňové příjmy	Podíl příjmů DNV na celkových příjmech v %	Podíl příjmů DNV na daňových příjmech v %	Příjem DNV přepočten na 1 obyvatele
2009	48 768,00	1 287 180,00	618 395,00	3,79	7,89	959,15
2010	39 446,00	1 266 763,00	611 622,00	3,11	6,45	775,81
2011	42 649,00	1 176 643,00	595 641,00	3,62	7,16	838,80
2012	45 451,00	1 055 970,00	626 978,00	4,30	7,25	893,91
2013	45 568,00	1 154 953,00	663 229,00	3,95	6,87	896,21
2014	46 617,00	1 293 360,00	698 715,00	3,60	6,67	916,85
2015	47 099,00	1 260 911,00	711 828,00	3,74	6,62	926,33
2016	47 157,00	1 147 217,00	742 197,00	4,11	6,35	927,47
2017	48 386,00	1 144 036,00	797 252,00	4,23	6,07	951,64
2018	48 630,00	1 272 614,00	881 669,00	3,82	5,52	956,44

Zdroj: statutární město Jihlava, zpracování vlastní

4.5 Karlovy Vary

Lázeňské Karlovy Vary se rozkládají v západních Čechách na 59,10 km², k letošnímu lednu mají evidováno 48 501 trvale žijících obyvatel.⁴¹

Aktuálně se statutární město řídí OZV č. 3/2008, kterou se zároveň zrušuje obecně závazná vyhláška města Karlovy Vary č. 7/2001, o použití koeficientu pro výpočet daně z nemovitostí.⁴²

Tabulka 11: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (Karlovy Vary)

Číslo OZV (účinnost)	Koeficient přiřazený obcím podle počtu obyvatel		Koeficient 1,5	Místní koeficient
3/2008 (od 1. 1. 2009 dosud)	4,5	pro celé území	pro celé území	2

Zdroj: statutární město Karlovy Vary, zpracování vlastní

Obec má na svém webu rovněž rozklikávací rozpočet, jehož nejstarší údaje se datují k roku 2013. Závěrečné účty, z kterých jsou čerpána data, jsou rovněž zveřejněny na webových stránkách, k dispozici jsou v archivu (Tab. 12). Obec od roku 2009 využila možnosti a zavedla místní koeficient 2.

V Karlových Varech je po celé sledovací období v platnosti pouze jedna obecně závazná vyhláška, veškeré změny v příjmech jsou tedy dány úpravou legislativy, nikoliv využitými možnostmi a pravomocemi obce. Úprava sazeb od roku 2010 navýšila příjem daně z nemovitých věcí o 24,17 mil. Kč.⁴³ Toto navýšení se promítlo v podílu příjmů DNV na daňových příjmech a činilo v roce 2010 již 10,80 %.

⁴¹ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Počet obyvatel v obcích - k 1. 1. 2019*. Praha. 30. dubna 2019. Dostupné online. [cit. 2019-07-27]

⁴² STATUTÁRNÍ MĚSTO KARLOVY VARY. (2019). *Vyhlášky*. Dostupné online. [cit. 2019-07-27].

⁴³ STATUTÁRNÍ MĚSTO KARLOVY VARY. (2019). *Závěrečný účet*. Dostupné online. [cit. 2019-07-27].

Tabulka 12: KARLOVY VARY - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč)

KARLOVY VARY						
<i>Rok</i>	<i>Příjmy DNV</i>	<i>Celkové příjmy</i>	<i>Daňové příjmy</i>	<i>Podíl příjmů DNV na celkových příjmech v %</i>	<i>Podíl příjmů DNV na daňových příjmech v %</i>	<i>Příjem DNV přepočten na 1 obyvatele</i>
2009	45 377,00	1 247 166,00	635 117,00	3,64	7,14	935,59
2010	69 544,55	1 282 052,07	644 108,04	5,42	10,80	1 433,88
2011	70 794,62	1 112 738,84	654 058,88	6,36	10,82	1 459,65
2012	74 593,00	1 022 382,00	673 670,00	7,30	11,07	1 537,97
2013	73 019,73	1 271 083,06	765 845,69	5,74	9,53	1 505,53
2014	74 612,09	1 055 668,44	747 920,84	7,07	9,98	1 538,36
2015	76 257,38	1 143 662,35	749 598,34	6,67	10,17	1 572,28
2016	77 644,51	1 253 079,82	802 725,68	6,20	9,67	1 600,88
2017	77 127,97	1 013 873,71	777 503,04	6,14	8,01	1 284,06
2018	77 630,43	1 200 947,75	916 544,41	6,46	8,47	1 600,59

Zdroj: statutární město Karlovy Vary, zpracování vlastní

V závěrečném účtu a rozklikávacím rozpočtu mají Karlovy Vary nesrovnalost v roce 2017. Statutární město uvádí v rozklikávacím rozpočtu příjem z DNV 62,277 mil. Kč a závěrečný účet uvádí příjem 77,127 mil Kč. V analýze je pracováno s výší uvedenou v závěrečném účtu, důvodem je porovnání s posledními lety a fakt, že nenabyla účinnosti nová OZV, která by zapříčinila změnu ve výši výnosů.

4.6 Liberec

Jedná se o krajské město Libereckého kraje, které má k začátku roku 2019 nahlášeno zhruba 104 tisíc obyvatel žijících na rozloze 106,09 km².⁴⁴ Město Liberec využívalo možnosti zvýšení koeficientu dle počtu obyvatel již v roce 2003. V obecně závazné vyhlášce vypsal městské části a lokality, které jsou zatížené stanoveným koeficientem v rozmezí od 3,5 do 1,6. V Liberci bylo daného roku z celkových 33 městských částí pět částí města, které měly koeficient zvýšený na 3,5 a 13 městských částí s koeficientem 2,5. Největší zastoupení měly části s výší koeficientu 2.

Statutární město Liberec jedná ojedinele, když stanovuje koeficienty týkající se DNV současně dvěma OZV v daném období, zvláště má stanovenou vyhlášku pro úpravu koeficientu přiřazeného obcím podle počtu obyvatel a koeficientu 1,5 a zvláště pro stanovení místního koeficientu (tab. 13). Obec zároveň využila možnosti a dle § 11 odst. 3 písm. b) zákona pro výpočet výsledné sazby daně stanovila pro všechny části města koeficient 1,5.

Tabulka 13: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (Liberec)

Číslo OZV (účinnost)	Koeficient přiřazený obcím podle počtu obyvatel		Koeficient 1,5	Místní koeficient
3/2002 (od 1. 1. 2003 do 31. 12. 2009)	1,6 2,0 2,5 3,5	konkrétně stanovený pro jednotlivé části obce, od okrajových částí (1,6) až po centrum (3,5)	pro celé území	netýká se
2/2008 (od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009)	netýká se	netýká se	netýká se	2
5/2009: (od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010)	netýká se	netýká se	netýká se	zrušení místního koeficientu
1/2011 (od 1. 1. 2012 dosud)	netýká se	netýká se	netýká se	2
2/2011 (od 1. 1. 2012 dosud)	3,5 2,5	koeficient 3,5 pro celé území s výjimkou části Vratislavice n. N. (2,5)	pro celé území	netýká se

Zdroj: statutární město Liberec, zpracování vlastní

⁴⁴ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Počet obyvatel v obcích - k 1. 1. 2019*. Praha. 30. dubna 2019. Dostupné online. [cit. 2019-06-20]

Město Liberec patřilo k té polovině krajských měst, která využilo možnosti a obecní vyhláškou zvedlo místní koeficient na 2. Nicméně vyhláška platila pouze pro rok 2009. Obec od ledna 2010 zrušila místní koeficient ve výši 2 v souvislosti se zvýšením sazeb. Od následujícího zdaňovacího období, tj. od 1. 1. 2010 již byla v platnosti nová obecně závazná vyhláška č. 2009/05, která v čl. 1 uvedla, že „zrušuje se obecně závazná vyhláška č. 2/2008 o stanovení místního koeficientu pro výpočet daně z nemovitostí“.⁴⁵ Liberecká metropole zveřejňuje své hospodaření v rozklikávacím rozpočtu pravidelně od roku 2014, nicméně data za předchozí období jsou rovněž k dispozici na webu obce (tab. 14).⁴⁶ Ze zveřejněných dat je patrné, že úpravy koeficientů stanovených OZV navýšily rozpočet obce v roce 2012 o 5,36 % na celkových příjmech. Samotná DNV vzrostla o 70 mil. Kč.

Tabulka 14: LIBEREC - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč)

LIBEREC						
rok	příjem DNV	celkové příjmy	daňové příjmy	Podíl příjmů DNV na celkových příjmech v %	Podíl příjmů DNV na daňových příjmech v %	Příjem DNV přepočten na 1 obyvatele
2009	71 364,30	1 838 662,00	1 149 435,00	3,88	6,21	686,20
2010	53 434,80	1 967 169,00	1 156 640,00	2,72	4,62	513,80
2011	55 145,70	2 387 265,00	1 151 640,00	2,31	4,79	530,25
2012	125 153,80	1 632 459,00	1 183 736,00	7,67	10,57	1 203,40
2013	127 762,20	1 923 213,00	1 265 333,00	6,64	10,10	1 228,48
2014	125 306,60	1 497 814,00	1 158 895,00	8,37	10,81	1 204,87
2015	132 175,00	1 577 300,00	1 309 756,00	8,38	10,09	1 270,91
2016	131 915,20	2 043 665,00	1 517 089,00	6,45	8,70	1 268,42
2017	134 711,52	2 251 986,00	1 639 085,83	5,98	8,22	1 295,30
2018	136 222,21	2 346 284,00	1 761 389,90	5,81	7,73	1 309,83

Zdroj: statutární město Liberec, zpracování vlastní

⁴⁵ STATUTÁRNÍ MĚSTO LIBEREC. (2019). *Vyhlášky*. Dostupné online. [cit. 2019-08-15].

⁴⁶ STATUTÁRNÍ MĚSTO LIBEREC. (2019). *Rozpočet*. Dostupné online. [cit. 2019-08-15].

4.7 Olomouc

Centrem Olomouckého kraje s rozlohou 103,33 km² a 100 523 trvale žijících obyvatel je Olomouc.⁴⁷ Moravská obec neřeší úpravy a změny daní z nemovitých věcí pomocí OZV často, poslední OZV č. 6/2018, která je v účinnosti od 1. 1. 2019, již není součástí sledovacího období. Během sledovaných let byly v platnosti tři níže uvedené OZV (Tab. 15).⁴⁸ Město bylo mezi prvními obcemi, které využilo změny legislativy a zavedlo místní koeficient s platností od roku 2009. Vzhledem k další úpravě legislativy, která přinesla zvýšení koeficientů, byla v platnosti vyhláška 9/2009 pouze jeden rok. V následujícím daňovém období se nezměnily koeficienty dle počtu obyvatel ani koeficient 1,5, ale byl zrušen původně zavedený místní koeficient.

Tabulka 15: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (Olomouc)

Číslo OZV (účinnost)	Koeficient přiřazený obcím podle počtu obyvatel		Koeficient 1,5	Místní koeficient
17/1996 (od 1. 1. 1997 do 31. 12. 2009)	1,6 2,0 2,5 3,5 4,5	konkrétně stanovený pro jednotlivé části obce, od okrajových částí (1,6) až po centrum (4,5)	pro celé území	nebyl stanoven
9/2009 (od 1. 1. 2010)	3,5	pro celé území	pro celé území	2
3/2010 (1. 1.2011 – 31.8.2018)	3,5	pro celé území	pro celé území	zrušení místního koeficientu

Zdroj: statutární město Olomouc, zpracování vlastní

V reakci na úpravu sazeb DNV vyhlášku č. 17/1996 nahradila OZV č. 9/2009, která sjednotila koeficient přiřazený pro obce podle počtu obyvatel na 3,5 a stanovila místní koeficient ve výši 2 (tab. 15). Následně, po roce trvání, byla vydána OZV č. 3/2010, která ruší stanovený místní koeficient.

⁴⁷ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Počet obyvatel v obcích - k 1. 1. 2019*. Praha. 30. dubna 2019. Dostupné online. [cit. 2019-08-03]

⁴⁸ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. (2017b). *Vyhlášky. Olomouc* Dostupné online. [cit. 2017-09-27].

Obec má na svém webu online zveřejněn rozlíkávací rozpočet s nejstaršími záznamy za rok 2012. Předchozí léta byla čerpána ze závěrečného účtu obce, jenž je rovněž k dispozici na webových stránkách města (Tab. 16).⁴⁹

OZV č. 9/2009, která sjednotila koeficient přiřazený obcím dle počtu obyvatel a zavedla místní koeficient 2, přinesla obci vyšší příjem o bezmála 100 mil. Kč oproti předchozímu roku. Další rok, kdy byla vydána nová OZV, která místní koeficient zrušila, klesl příjem o více než 75 mil. Kč. V následujících letech již nebyla provedena žádná aktualizace pomocí OZV a příjmy DNV se stabilizovaly.

Tabulka 16: OLOMOUC - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč)

OLOMOUC						
<i>rok</i>	<i>příjem DNV</i>	<i>celkové příjmy</i>	<i>daňové příjmy</i>	<i>Podíl příjmů DNV na celkových příjmech v %</i>	<i>Podíl příjmů DNV na daňových příjmech v %</i>	<i>Příjem DNV přepočten na 1 obyvatele</i>
2009	51 325,30	2 025 911,61	1 188 615,44	2,53	4,32	510,58
2010	148526,435	2 267 989,70	1 337 614,81	6,55	11,10	1 477,54
2011	72 749,00	2 198 876,63	1 313 543,85	3,31	5,54	723,71
2012	77 914,23	2 208 683,46	1 318 489,36	3,53	5,91	775,09
2013	77 398,13	2 166 093,36	1 385 496,43	3,57	5,59	769,95
2014	81 393,10	2 106 462,49	1 465 184,29	3,86	5,56	809,70
2015	83 770,10	2 245 130,28	1 472 509,74	3,73	5,69	833,34
2016	85 531,60	2 106 829,42	1 637 078,07	4,06	5,22	850,87
2017	88 275,58	2 347 975,84	1 750 323,70	3,76	5,04	878,16
2018	88 096,89	2 607 924,14	1 918 807,09	3,38	4,59	876,39

Zdroj: statutární město Olomouc, zpracování vlastní

⁴⁹ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. *Závěrečný účet. Olomouc* Dostupné online. [cit. 2019-07-27].

4.8 Ostrava

Na severovýchodě naší země v Moravskoslezském kraji je krajské a statutární město Ostrava, rozprostírá se na 214,23 km² a k lednu 2019 má evidováno 289 128 trvale žijících obyvatel.⁵⁰

Do roku 2012 stanovovaly koeficienty DNV jednotlivé městské obvody obce Ostrava. OZV nebyly sjednoceny a působnost vyhlášek byla v rozmezí let 1993 až 1995, respektive 2000. OZV č. 7/2012 byly od 1. 1. 2013 zrušeny všechny vyhlášky městského obvodu Slezská Ostrava (2/1999), Michálkovice (7/1993), Radvanice a Bartovice (3/1995), Hrabová (2/1995) i Svinov (3/1995 a 1/2000).⁵¹ Původní vyhlášky nejsou na webu krajského města k dispozici. Ostrava stanovila koeficient 1,5 pro celé území a nevyužila možnosti stanovení místního koeficientu (tab. 17).

Tabulka 17: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (Ostrava)

Číslo OZV (účinnost)	Koeficient přiřazený obcím podle počtu obyvatel		Koeficient 1,5	Místní koeficient
7/2012 (od 1.1.2013 dosud)	2 2,5 4,5	konkrétně stanovený pro jednotlivé části obce, od okrajových částí (2) až po centrum (4,5)	pro celé území	nebyl stanoven

Zdroj: statutární město Ostrava, zpracování vlastní

Obec má zveřejněný „Klikací rozpočet“ od roku 2015, údaje o příjmech jsou čerpány ze závěrečných účtů obce, které jsou zveřejněny na webu, a na základě zaslaných podkladů od Ing. Věry Hrubé, vedoucí oddělení finančního řízení magistrátu, která byla e-mailem požádána o doplnění chybějících příjmů za roky 2009-2013 (tato data nebyla

⁵⁰ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Počet obyvatel v obcích - k 1.1.2019*. Praha. 30. dubna 2019. Dostupné online. [cit. 2019-08-04].

⁵¹ STATUTÁRNÍ MĚSTO OSTRAVA. (2019). *Vyhlášky a nařízení*. Dostupné online. [cit. 2019-08-15].

v době zpracování a kompletace na webu obce zveřejněna). Od roku 2014 byly již skutečnosti čerpány ze závěrečného účtu obce (tab. 18).⁵²

Tabulka 18: OSTRAVA - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč)

OSTRAVA						
<i>Rok</i>	<i>Příjmy DNV</i>	<i>Celkové příjmy</i>	<i>Daňové příjmy</i>	<i>Podíl příjmů DNV na celkových příjmech v %</i>	<i>Podíl příjmů DNV na daňových příjmech v %</i>	<i>Příjem DNV přepočten na 1 obyvatele</i>
2009	104 417,00	10 710 731,00	5 889 728,00	0,97	1,77	361,14
2010	161 886,00	10 922 767,00	6 030 344,00	1,48	2,68	559,91
2011	163 455,00	10 974 071,00	6 059 529,00	1,24	2,25	471,95
2012	187 034,00	10 001 860,00	6 118 581,00	1,87	3,06	646,89
2013	210 730,00	10 909 777,00	6 314 278,00	1,93	3,34	728,85
2014	242 542,00	8 120 532,00	6 521 857,00	2,99	3,72	838,87
2015	227 618,00	7 786 995,00	6 509 471,00	2,92	3,50	787,26
2016	231 400,00	8 653 303,00	7 053 173,00	2,67	3,28	800,34
2017	224 970,00	9 022 901,00	7 468 893,00	2,49	3,01	778,10
2018	234 198,00	9 768 731,00	8 106 923,00	2,40	2,89	810,01

Zdroj: statutární město Ostrava, zpracování vlastní

Ostrava své příjmy z DNV více než zdvojnásobila v průběhu sledovaných let 2009-2018. Již v roce 2010 se změnou sazby příjem zvýšil o 57,5 mil. Kč, v roce 2013, kdy byly koeficienty sjednoceny oproti původnímu rozdělení jednotlivých městských obvodů, příjmy opět vzrostly přibližně o 23 mil. Kč. V roce 2014 se vyšplhal podíl příjmů DNV na celkových příjmech ke 3 %, v daný rok obec získala za DNV 242, 5 mil. Kč.

⁵² STATUTÁRNÍ MĚSTO OSTRAVA. (2019). *Závěrečný účet*. Dostupné online. [cit. 2019-08-15].

4.9 Pardubice

Východočeské město Pardubice s rozlohou 82,655 km² čítající 90 688 obyvatel spravuje Pardubický kraj.⁵³ Od ledna 2003 byly celkem v platnosti tři OZV, které upravovaly výši koeficientů pro výpočet DNV, pro sledované období jsou důležité vyhlášky z roku 2008 a 2012.⁵⁴ Obec využila všech svých možností a určila konkrétní koeficienty dle počtu obyvatel pro jednotlivé části obce, aplikovala koeficient 1,5 a místní koeficient stanovila na 2 (tab. 19). OZV č. 6/2012 oproti předchozí vyhlášce upravila koeficienty přiřazené obcím dle počtu obyvatel, obec zvýšila nižší základní sazbu pro stavby z původních 2 na 2,5 a snížila vyšší sazbu ze 4,5 na 3,5, ostatní koeficienty zůstaly beze změn.

Tabulka 19: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (Pardubice)

<i>Číslo OZV (účinnost)</i>	<i>Koeficient přiřazený obcím podle počtu obyvatel</i>		<i>Koeficient 1,5</i>	<i>Místní koeficient</i>
3/2008 (od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2012)	2,0 2,5 3,5 4,5	konkrétně stanovený pro jednotlivé části obce, od okrajových částí (2,0) až po centrum (4,5)	pro celé území	2
6/2012 (od 1. 1. 2013)	2,5 3,5 4,5	základní sazba pro stavby pro jednotlivé části obce daň z pozemku pro celé území	pro celé území	2

Zdroj: statutární město Pardubice, zpracování vlastní

Pardubice zveřejnily rozklivávací rozpočet až v roce 2018, z analyzovaných obcí, tak učinily jako poslední. Data ohledně rozpočtu byla čerpána ze závěrečných účtů, zveřejněných na webu obce (Tab. 20). Zvýšení sazeb přineslo Pardubicím za rok 2010 o 50 mil. Kč víc než v předchozím roce. Následující léta již byla vyrovnána bez významných odchylek.⁵⁵

⁵³ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Počet obyvatel v obcích - k 1. 1. 2019*. Praha. 30. dubna 2019. Dostupné online. [cit. 2019-08-04]

⁵⁴ STATUTÁRNÍ MĚSTO PARDUBICE. (2019). *Vyhlášky*. Dostupné online. [cit. 2019-08-14].

⁵⁵ STATUTÁRNÍ MĚSTO PARDUBICE. (2019). *Závěrečný účet*. Dostupné online. [cit. 2019-08-14].

Tabulka 20: PARDUBICE - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč)

PARDUBICE						
<i>Rok</i>	<i>Příjmy DNV</i>	<i>Celkové příjmy</i>	<i>Daňové příjmy</i>	<i>Podíl příjmů DNV na celkových příjmech v %</i>	<i>Podíl příjmů DNV na daňových příjmech v %</i>	<i>Příjem DNV přepočten na 1 obyvatele</i>
2009	80 680,68	5 489 705,88	1 066 510,40	1,470	7,565	889,65
2010	130 142,39	5 197 298,85	1 173 058,35	2,504	11,094	1 435,06
2011	133 892,61	4 561 597,03	1 160 770,24	2,935	11,535	1 476,41
2012	138 333,13	4 117 676,17	1 165 146,07	3,359	11,873	1 525,37
2013	135 652,38	3 743 694,20	1 236 992,78	3,623	10,966	1 495,81
2014	135 995,18	4 241 188,51	1 270 009,53	3,207	10,708	1 499,59
2015	138 634,67	5 152 531,51	1 329 603,62	2,691	10,427	1 528,70
2016	138 642,56	5 184 248,60	1 435 921,88	2,674	9,655	1 528,79
2017	142 739,88	6 112 292,49	1 564 683,61	2,335	9,123	1 573,97
2018	140 270,96	5 985 864,66	1 698 960,73	2,343	8,256	1 546,74

Zdroj: statutární město Pardubice, zpracování vlastní

Pardubice vzhledem ke stanoveným koeficientům, především místním a 1,5 (tab. 19), dokázaly během sledovaných let šestkrát překročit hranice svým 10% podílem na daňových příjmech z příjmů DNV. Vzhledem k nízké frekvenci vydávání obecně závazných vyhlášek se příjmy z daně z nemovitých věcí výrazně nepohybují, jedná se o plynulý předpokládaný příjem do obecního rozpočtu. V průběhu sledovaného období se příjem navýšil o 66,5 mil. Kč, nejzásadnější posun ovlivněný zvýšením základní sazby byl v roce 2010.

4.10 Plzeň

V západních Čechách je metropolí Plzeňského kraje a zároveň statutárním městem Plzeň. Krajské město svojí rozlohou zabírá 137,65 km² a žije v něm 172 441 obyvatel.⁵⁶ Plzeň se aktuálně ohledně daně z nemovitých věcí řídí OZV č. 4/2017, přestože město vyhlášky aktualizuje každý rok, viz tab. 21, místní koeficient za sledované období nestanovilo.

Tabulka 21: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (Plzeň)

<i>Číslo OZV (účinnost)</i>	<i>Koeficient přiřazený obcím podle počtu obyvatel</i>		<i>Koeficient 1,5</i>	<i>Místní koeficient</i>
2/2008 (od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009)	1,6 2,5 3,5 4,5	konkrétně stanovený pro jednotlivé části obce, od okrajových částí (1,6) až po centrum (4,5)	pro celé území	nebyl stanoven
4/2009 (od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010)	1,6 2,5 3,5 4,5	konkrétně stanovený pro jednotlivé části obce, od okrajových částí (1,6) až po centrum (4,5)	pro celé území	nebyl stanoven
5/2010 (od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011)	1,6 2,5 3,5 4,5	konkrétně stanovený pro jednotlivé části obce, od okrajových částí (1,6) až po centrum (4,5)	pro celé území	nebyl stanoven
5/2011 (od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012)	1,6 2,5 3,5 4,5	konkrétně stanovený pro jednotlivé části obce, od okrajových částí (1,6) až po centrum (4,5)	pro celé území	nebyl stanoven
7/2012 (od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013)	1,6 2,5 3,5 4,5	konkrétně stanovený pro jednotlivé části obce, od okrajových částí (1,6) až po centrum (4,5)	pro celé území	nebyl stanoven
6/2013 (od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014)	1,6 2,5 3,5 4,5	konkrétně stanovený pro jednotlivé části obce, od okrajových částí (1,6) až po centrum (4,5)	pro celé území	nebyl stanoven

Zdroj: statutární město Plzeň, zpracování vlastní

V následujících letech byly ještě zveřejněny OZV týkající se stanovení koeficientů DNV č. 3/2014; 5/2015; 4/2016; 4/2017.⁵⁷ Plzeň každoročně zveřejní novou obecně závaznou vyhlášku týkající se koeficientů daně z nemovitých věcí, nicméně během sledovaného

⁵⁶ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Počet obyvatel v obcích - k 1. 1. 2019*. Praha. 30. dubna 2019. Dostupné online. [cit. 2019-08-04].

⁵⁷ STATUTÁRNÍ MĚSTO PLZEŇ. (2019). *Vyhlášky*. Dostupné online. [cit. 2019-09-15].

období ve vyhláškách nedošlo k žádné změně, vedení města pouze každý rok vydá novou vyhlášku, která má stejné podmínky jako OZV předešlá. Obec zároveň na svých stránkách uvádí: „Počínaje rokem 2009 umožňuje zákon obcím podle § 12 zvýšit daňovou povinnost poplatníků využitím místního koeficientu ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Město Plzeň této možnosti nevyužilo.“⁵⁸

Tabulka 22: PLZEŇ - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč)

PLZEŇ						
Rok	Příjmy DNV	Celkové příjmy	Daňové příjmy	Podíl příjmů DNV na celkových příjmech v %	Podíl příjmů DNV na daňových příjmech v %	Příjem DNV přepočten na 1 obyvatele
2009	78 508,00	5 230 389,00	3 278 101,00	1,50	2,39	455,27
2010	129 087,00	5 811 610,00	3 425 752,00	2,22	3,77	748,59
2011	130 884,00	5 387 280,00	3 395 271,00	2,43	3,85	759,01
2012	134 906,00	5 852 835,00	3 589 571,00	2,30	3,76	782,33
2013	133 376,00	5 214 450,00	3 505 085,00	2,56	3,81	773,46
2014	134 689,00	5 788 071,00	3 653 965,00	2,33	3,69	781,07
2015	137 641,00	5 721 868,00	3 805 191,00	2,41	3,62	798,19
2016	140 713,00	6 314 894,00	4 199 479,00	2,23	3,35	816,01
2017	140 890,00	6 347 123,00	4 682 553,00	2,22	3,01	817,03
2018	143 372,00	6 390 444,00	4 974 466,00	2,24	2,88	831,43

Zdroj: statutární město Plzeň, zpracování vlastní

Ke zvýšení příjmů výrazně pomohla úprava koeficientů platná od roku 2010. Úpravou Plzeň získala na DNV o 50,5 mil. Kč víc oproti předchozímu roku, což znamenalo v

⁵⁸ STATUTÁRNÍ MĚSTO PLZEŇ. *Články. Daň z nemovitých věcí*. Dostupné online. [cit. 2019-09-15].

daném roce podíl příjmů DNV na daňových příjmech 3,77 % a na celkových výnosech 2,24 %.⁵⁹

4.11 Ústí nad Labem

Metropole Ústí nad Labem je svojí rozlohou 94,0 km² a 92 952 obyvateli v porovnání se sledovanými obcemi středně velké město.⁶⁰

V souvislosti s úpravou zákona č. 186/2000 o dani z nemovitých věcí, která přinesla zvýšení sazeb u DNV, Ústí nad Labem vydalo OZV č. 3/2009, kterou upravilo koeficient dle počtu obyvatel a zároveň snížilo místní koeficient (tab. 23).⁶¹ Koeficient dle počtu obyvatel byl snížen pro celé území ze 4,5 na 3,5 a zároveň poklesl i místní koeficient z 3 na 2.

Tabulka 23: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (Ústí nad Labem)

Číslo OZV (účinnost)	Koeficient přiřazený obcím podle počtu obyvatel		Koeficient 1,5	Místní koeficient
2/2008 (od 1. 1.2009 do 31. 12. 2009)	4,5	pro celé území	pro celé území	3
3/2009 (od 1. 1. 2010 dosud)	3,5	pro celé území	pro celé území	2

Zdroj: statutární město Ústí nad Labem, zpracování vlastní

Rovněž Ústí nad Labem na webových stránkách města uveřejnilo pro občany rozklikávací rozpočet, nejstarší zveřejněné údaje v něm jsou z roku 2015. Údaje o příjmech obce z předešlých let (Tab. 24) jsou zveřejněné na webových stránkách města v „Závěrečných účtech“.⁶² V Ústí nad Labem činil podíl příjmů z DNV na celkových příjmech v prvním roce sledovaného období přibližně 6,2 % (Tab. 24.). V letech 2009

⁵⁹ STATUTÁRNÍ MĚSTO PLZEŇ. (2019). Rozpočet města. Dostupné online. [cit. 2019-09-15].

⁶⁰ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Počet obyvatel v obcích - k 1. 1. 2019*. Praha. 30. dubna 2019. Dostupné online. [cit. 2019-08-04]

⁶¹ STATUTÁRNÍ MĚSTO ÚSTÍ NAD LABEM. *Vyhlášky*. Dostupné online. [cit. 2019-08-15].

⁶² STATUTÁRNÍ MĚSTO ÚSTÍ NAD LABEM. (2019). *Rozpočet města*. Dostupné online. [cit. 2019-08-15].

až 2011 dochází ke snížení výnosů, je zde evidentní souvislost s úpravami koeficientů, které obec stanovila OZV, a již zmíněným zvýšením sazeb od roku 2010. Podíl příjmů daně z nemovitých věcí na celkových i daňových příjmech se v nadcházejících letech stabilizoval.

Tabulka 24: ÚSTÍ NAD LABEM - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč)

ÚSTÍ NAD LABEM						
<i>Rok</i>	<i>Příjmy DNV</i>	<i>Celkové příjmy</i>	<i>Daňové příjmy</i>	<i>Podíl příjmů DNV na celkových příjmech v %</i>	<i>Podíl příjmů DNV na daňových příjmech v %</i>	<i>Příjem DNV přepočten na 1 obyvatele</i>
2009	106 126,40	1 711 765,63	1 071 505,89	6,20	9,90	1 141,73
2010	96 471,72	2 216 217,08	1 092 861,12	4,35	8,83	1 037,87
2011	97 843,71	1 976 126,13	1 109 120,23	4,95	8,82	1 052,63
2012	99 912,08	1 475 396,87	1 237 105,08	6,77	8,08	1 074,88
2013	105 965,75	1 497 001,10	1 182 260,32	7,08	8,96	1 140,01
2014	106 071,31	1 587 344,89	1 317 143,37	6,68	8,05	1 141,14
2015	108 976,32	2 175 363,02	1 260 398,84	5,01	8,65	1 172,39
2016	108 998,63	1 962 956,38	1 321 965,79	5,55	8,25	1 172,63
2017	106 883,26	2 173 068,28	1 477 837,22	4,92	7,23	1 149,88
2018	107 609,77	2 404 459,29	1 572 114,73	4,48	6,84	1 157,69

Zdroj: statutární město Ústí nad Labem, zpracování vlastní

Ústí nad Labem je ze sledovaných krajských měst další obcí, která v roce 2010 v době zvýšení sazeb snížila své příjmy oproti předchozím o 10 mil. Kč. V roce 2018 se město dostává na své příjmy z roku 2009. Nejvyšší byl podíl příjmů DNV na daňových příjmech právě v roce 2009, kdy se přiblížil hranici 10 %, ovšem v roce 2018 to je pouhých 6,84 %.

4.12 Zlín

Metropolí východní Moravy je Zlín, svojí rozlohou zabírá 102,83 km² a má evidováno 74 997 trvale žijících obyvatel.⁶³

Vymezení koeficientů DNV ovlivňuje jak výnos z této daně pro obec, tak podíl na celkových i daňových příjmech Zlína. V rámci sledovaného období však byla vyhlášena pouze jedna OZV, a to s návazností na zvýšení sazeb DNV.⁶⁴ Místní koeficient obec po celé sledované období nestanovila.

Tabulka 25: Stanovené koeficienty ve sledovaném období (Zlín)

Číslo OZV (účinnost)	Koeficient přiřazený obcím podle počtu obyvatel		Koeficient 1,5	Místní koeficient
4/2008 (od 1. 1.2009 dosud)	2 2,5 4,5	konkrétně stanovený pro jednotlivé části obce, od okrajových částí (2) až po centrum (4,5)	pro celé území	nebyl stanoven

Zdroj: statutární město Zlín, zpracování vlastní

Ze sledovaných statutárních měst je Zlín z pohledu rozlohy a počtu obyvatel průměrné krajské město ČR, přestože koeficienty umožňují obcím navýšit své příjmy z daně z nemovitých věcí, Zlín však této možnosti plně nevyužil. Nejdiskutovanější téma to bylo v roce 2011, a to z důvodu snížení příjmu o zhruba 5,5 mil. Kč. Vedení obce však koeficienty nezvýšilo a zdůvodnilo to ohledem na obyvatelstvo, kdy ho nechtělo ještě více daňově zatížit. „Společně jsme se nakonec shodli na tom, že v tuto chvíli by bylo vůči obyvatelům Zlína nefér daň z nemovitosti zvyšovat. I proto, že budou zřejmě čelit dalšímu zvýšení DPH, ke kterému se pravděpodobně chystá stát.“ toto rozhodnutí vysvětlil ve Zlínském deníku primátor města Miroslav Adámek.⁶⁵ Příjmy DNV za rok 2011 stouply a obec získala oproti loňskému roku o 17 mil. Kč navíc. Daného roku se obec přiblížila k 3 % podílu příjmů DNV na celkových příjmech. V roce 2012

⁶³ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Počet obyvatel v obcích - k 1. 1. 2019*. Praha. 30. dubna 2019. Dostupné online. [cit. 2019-08-04]

⁶⁴ STATUTÁRNÍ MĚSTO ZLÍN. *Vyhlášky*. Dostupné online. [cit. 2019-08-15].

⁶⁵ ZLÍNSKÝ DENÍK. *Daň z nemovitosti ve Zlíně neporoste*. Dostupné online. [cit. 2019-09-15].

stoupily příjmy o dalších 5,5 mil. Kč, což znamenalo, že obec překročila hranici 3 %, podíl příjmů DNV na celkových příjmech navýšila o dalších 0,7 %. Podíl příjmů DNV na daňových příjmech vystoupal ve zmíněných letech přes 5 %.⁶⁶

Tabulka 26: ZLÍN - Příjmy v letech 2008-2018 (v tis. Kč)

ZLÍN						
<i>Rok</i>	<i>Příjmy DNV</i>	<i>Celkové příjmy</i>	<i>Daňové příjmy</i>	<i>Podíl příjmů DNV na celkových příjmech v %</i>	<i>Podíl příjmů DNV na daňových příjmech v %</i>	<i>Příjem DNV přepočten na 1 obyvatele</i>
2009	34 200,00	1 610 935,00	1 018 960,00	2,12	3,36	456,02
2010	47 850,88	1 612 277,00	888 099,00	2,97	5,39	638,04
2011	45 918,27	1 570 838,50	893 450,72	2,92	5,14	612,27
2012	51 410,12	1 415 048,00	939 927,12	3,63	5,47	685,50
2013	52 440,00	1 390 478,00	992 812,99	3,77	5,28	699,23
2014	51 891,71	1 576 246,20	1 018 365,68	3,29	5,10	691,92
2015	53 835,42	1 490 825,12	1 045 223,43	3,61	5,15	717,83
2016	54 045,43	1 516 207,16	1 130 302,59	3,56	4,78	720,63
2017	54 663,28	1 596 779,59	1 207 990,81	3,42	4,53	728,87
2018	54 429,28	1 763 862,35	1 295 273,40	3,09	4,20	725,75

Zdroj: statutární město Zlín, zpracování vlastní

Zlín zaznamenal s pomocí zvýšení sazeb od roku 2010 výnosy vyšší o 12 mil. Kč. V následujících letech byl výnos bez významných odchylek, průměrný podíl příjmů DNV na celkových příjmech činil za sledovaná léta 3 %.

⁶⁶ STATUTÁRNÍ MĚSTO ZLÍN. *Rozpočty a závěrečné účty*. Dostupné online. [cit. 2019-08-15].

5 VÝSLEDKY A ZHODNOCENÍ

V analytické části diplomové práce jsou shrnuta data týkající se svěřených příjmů daně z nemovitých věcí. V práci jsou sumarizována data všech krajských měst České republiky, vyjma Prahy kvůli její specifčnosti. U jednotlivých měst byly sledovány ukazatele jako např. počet obyvatel či rozloha obce a v souvislosti s tím se zkoumaly celkové příjmy za roky 2009 až 2018, z toho se dále pozorovaly příjmy daně z nemovitých věcí a souhrnné příjmy daňové.

V průběhu deseti let, která jsou v analytické práci sledována a pozorována na krajských městech ČR, nastaly v legislativě zásadní změny a úpravy. Od roku 2009 mohou obce stanovit místní koeficient prostřednictvím obecně závazné vyhlášky. V následujícím roce 2010 začaly platit nové, zvýšené sazby daně z nemovité věci a na závěr byly v roce 2012 začleněny nové druhy pozemků určující předmět daně (tab. 2).

Brno během sledovaných deseti let nevyužilo možnosti a nestanovilo prostřednictvím OZV místní koeficient. Aktuální vyhláška je z roku 1997. Koeficient 1,5 je stanoven pro celé území, vzhledem k velikosti obce je zajímavý přiřazený koeficient dle počtu obyvatel v rozmezí 1,6 - 2,5 (tab. 3). Brno je největší město z hlediska počtu obyvatel i rozlohy.

Z analyzovaných statutárních měst jsou svojí rozlohou nejmenší **České Budějovice**. V platnosti měly během sledovaných let pouze jednu OZV č. 2/2004 od roku 2005, místní koeficient stanoven nebyl (tab. 5). Dle této původní vyhlášky obec jedná i v roce 2019.

Hradec Králové s koeficienty manipuluje v porovnání s ostatními statutárními městy aktivněji. Aktuálně je v platnosti (již od roku 2010) třetí OZV č. 6/2009, vyhláška č. 6/2008 byla v platnosti pouze rok, ale zavedla místní koeficient (tab. 5).

Metropolí Vysočiny je druhé nejmenší město z pozorovaného výběru. **Jihlava** stanovila místní koeficient již v roce 2009 OZV č. 6/2008, v platnosti byla ovšem pouhý rok, následně se vedení města rozhodlo místní koeficient zrušit, učinilo tak prostřednictvím vyhlášky č. 8/2010.

Krajské město **Karlovy Vary** se svými 48,5 tis. občany jsou nejmenší z hlediska počtu obyvatel porovnávaných obcí. Od roku 2009 byl zaveden v návaznosti na OZV č. 3/2008 místní koeficient ve výši 2.

Liberec je specifický ve vydávání vyhlášek týkajících se daně z nemovitých věcí. Aktuálně má v platnosti dvě vyhlášky č. 1/2011 a 2/2011. První vyhláška stanovuje místní koeficient ve výši 2 a druhá upravuje koeficient přiřazený obcím podle počtu obyvatel a koeficient 1,5.

V **Olomouci** zavedli místní koeficient až v roce 2010, tj. ve stejném roce, kdy byly zvýšeny sazby daně z nemovité věci. Obyvatelé tedy měli za rok 2010 neúměrně navýšenou daň oproti předchozímu roku, samozřejmě se to projevilo i v rozpočtu obce, což se nedá kvalifikovat jako vhodná politika krajského města s více než 100 tis. obyvateli. Obyvatelstvo bylo zatížené místním koeficientem u daní z nemovitých věcí pouze jeden rok, od roku 2011 byl tento koeficient zrušen vyhláškou 3/2010.

Ostrava se do roku 2012 u daně z nemovitých věcí řídila OZV jednotlivých městských obvodů. Od roku 1. 1. 2013 je stanovena jedna OZV č. 7/2012, která sjednocuje všechny městské obvody a zároveň využívá koeficient konkrétně stanovený pro jednotlivé části obce, od okrajových částí (2) až po centrum (4,5). Přestože místní koeficient nebyl stanoven úpravou ani sjednocením OZV, město svůj rozpočet navýšilo o 23 mil. Kč.

Východní krajské město **Pardubice** využívá místní koeficient ve výši 2 již od roku 2009. Od roku 2013 začala být v platnosti OZV č. 6/2012, která upravila konkrétně stanovený koeficient pro jednotlivé části obce, přesněji řečeno se úprava týkala zvýšení z 2 na 2,5 u okrajových částí, ostatní koeficienty včetně místního zůstaly nezměněny.

Statutární a krajské město **Plzeň** patří k těm městům, jejichž vedení nevyužívá možnosti ovlivnit rozpočet výší příjmů u daně z nemovitých věcí. Jako jediná obec pravidelně každý rok vydá novou OZV, která je oproti předchozí beze změn. Ve srovnání s jinými

vyhláškami, včetně vzorů od Ministerstva vnitra, uvedených v metodickém doporučení,⁶⁷ mají vyhlášky velmi detailně zpracovány a obsahují i 26 stran. Vývojem sledovaných let územně samosprávný celek nestanovil místní koeficient, OZV specifikoval konkrétně stanovený koeficient přiřazený obcím podle počtu obyvatel pro jednotlivé části obce, od okrajových částí (1,6) až po centrum (4,5), včetně koeficientu 1,5.

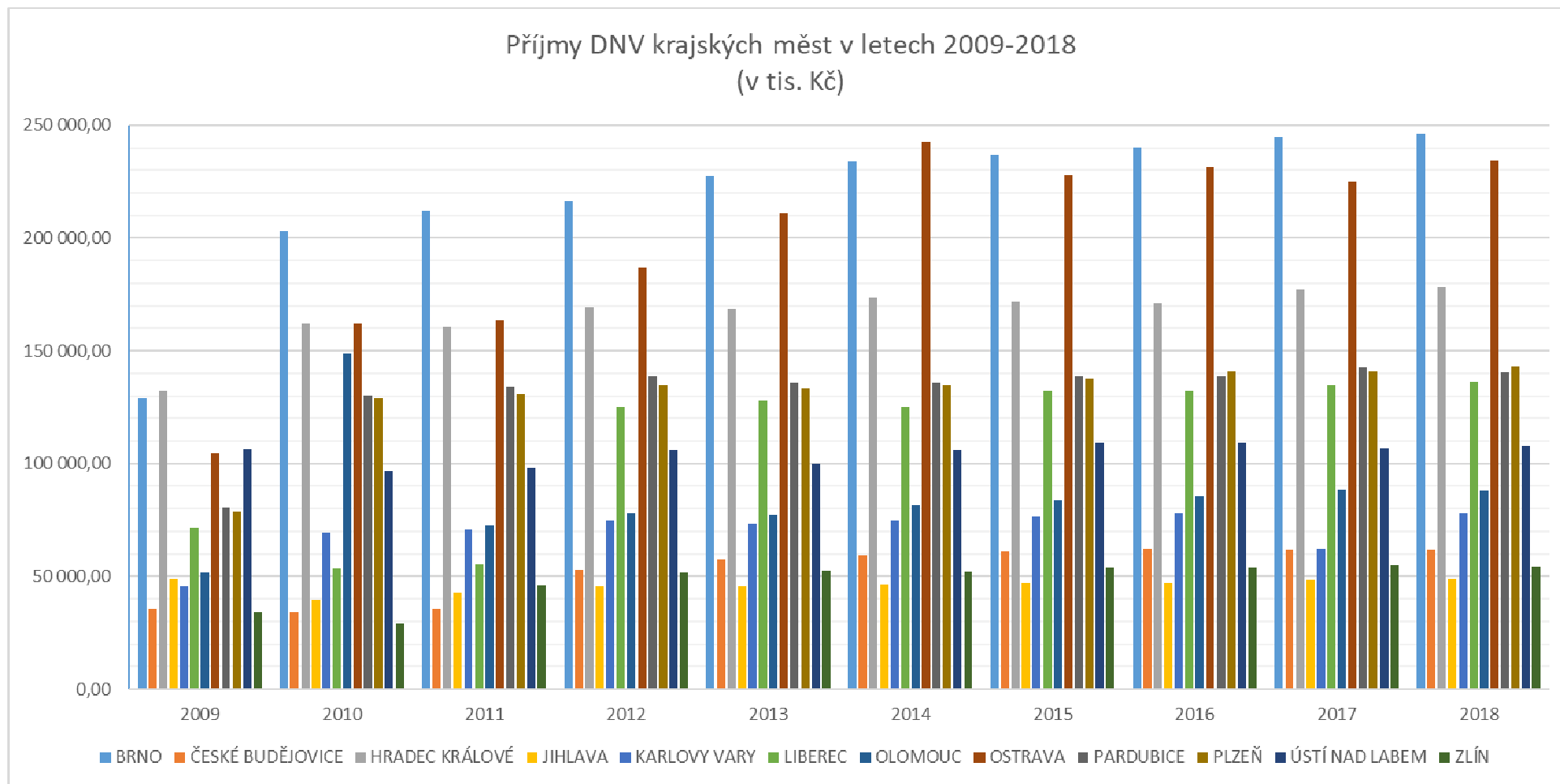
V **Ústí nad Labem** zavedli OZV č. 2/2008 místní koeficient již od počátku roku 2009. Obdobně jako v Hradci Králové využili možnosti a koeficient stanovili ve výši 3. Pozornost je potřeba věnovat i způsobu stanovení koeficientu přiřazený obcím podle počtu obyvatel, koeficient mají stanovený pouze jeden bez ohledu na to, kde se nemovitá věc nachází, zda se jedná o okrajovou část nebo centrum. Místní koeficient ve výši 3 byl v platnosti rok, v následujícím roce, kdy byly prostřednictvím státní legislativy zvýšeny sazby DNV, město snížilo společný místní koeficient na 2 a stanovený koeficient přiřazený obcím podle počtu obyvatel na 3,5 z původních 4,5.

Zlín rovněž nepatří k územně samosprávným celkům, které pracují pravidelně s koeficienty pro výpočet DNV. Stanovením OVZ č. 4/2008 specifikoval koeficient konkrétně stanovený pro jednotlivé části obce, od okrajových částí (2) až po centrum (4,5), místní koeficient stanoven nebyl v průběhu celého sledovaného období.

Výše uvedené shrnutí objasnilo situaci, jakým způsobem krajské obce v ČR využívají své pravomoci a stanovují koeficienty, které umožní ovlivnit výnosy DNV v rozpočtu statutárního města (graf č. 1).

⁶⁷ VESELÝ, M. ŠKROBÁKOVÁ, L. Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků. MV ČR., Praha 2015. str. 39 - 51.

Graf 1: Příjmy DNV krajských měst v letech 2009-2018

Zdroj: statutární města, zpracování vlastní

Nejvíce změn během sledovaného období nastalo u stanovení koeficientů, což souvisí se změnami sazeb daně od 1. 1. 2010, které ovlivnily výnosy analyzovaných statutárních měst. Dle zjištěných dat vyplývá, že k 31. 12. 2018 využilo své pravomoci a zavedlo místní koeficient 43 % krajských měst (Praha není zahrnuta do tohoto výzkumu).

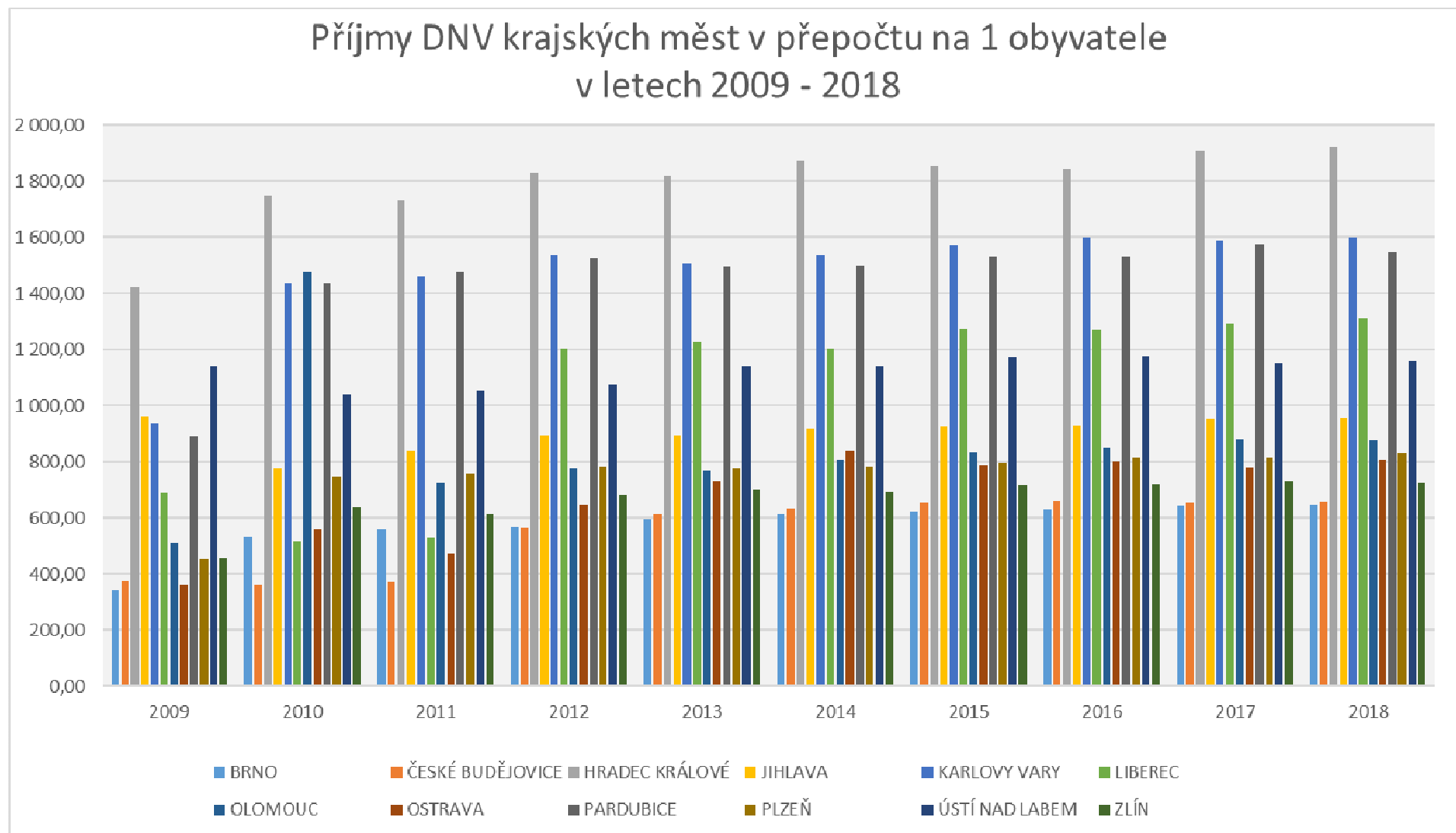
Ze všech sledovaných statutárních měst České republiky zavedlo místní koeficient v průběhu sledovaných deseti let 7 obcí. Ve výsledku to znamená, že 58 % krajských měst využívá možnosti a stanovilo místní koeficient. K poslednímu sledovanému roku 2018 to bylo již pouhých 5 obcí. Jihlava a Olomouc jsou obce, které v průběhu sledovaného období od místního koeficientu upustily, úplně ho zrušily. Jihlava místní koeficient zrušila již v roce 2010 v souvislosti se zvýšením sazeb u DNV. Olomouc zrušila místní koeficient v následujícím roce 2011.

V průběhu sledovaných deseti let Hradec Králové společně s Ústím nad Labem, jako jediná ze zkoumaných statutárních měst, využívají místní koeficient ve výši 3. O rok později se, kvůli Janotovu balíčku a zvýšení sazeb daně z nemovitostí, obce do zvyšování koeficientů zpravidla nepouštěly. Naopak některé z nich dokonce sáhly ke zrušení či snížení místních koeficientů. Ústí nad Labem místní koeficient snížilo již roku 2010 v souvislosti se zvýšenými sazbami daně z nemovité věci, Hradec Králové je k poslednímu sledovanému roku 2018 jediné město, které stále využívá původní výši stanoveného místního koeficientu 3.

Po roce 2010, při porovnání všech sledovaných krajských měst České republiky, dosahují nejvyšších výnosů stále tři stejné obce, které mají pravidelný příjem z daně z nemovitých věcí přes 150 mil. Kč. Jedná se o město Brno, Ostrava a Hradec Králové (graf č. 1). Dále je z grafu č. 1 patrné, že Jihlava během celého sledovaného období nedosáhla ani v jednom roce na hranici 50 mil. Kč, v roce 2010 dokonce nedosáhl příjem ani 40 mil. Kč.

Brno přesáhlo hranici 200 mil. Kč, přestože nemá v průběhu zkoumaných let stanoven místní koeficient. Nicméně je nutné si uvědomit, že se jedná o největší sledované město z pohledu počtu obyvatel i rozlohy města (graf č. 1).

Graf 2: Příjmy DNV krajských měst v přepočtu na 1 obyvatele v letech 2009-2018 (v Kč)

Zdroj: statutární města, zpracování vlastní

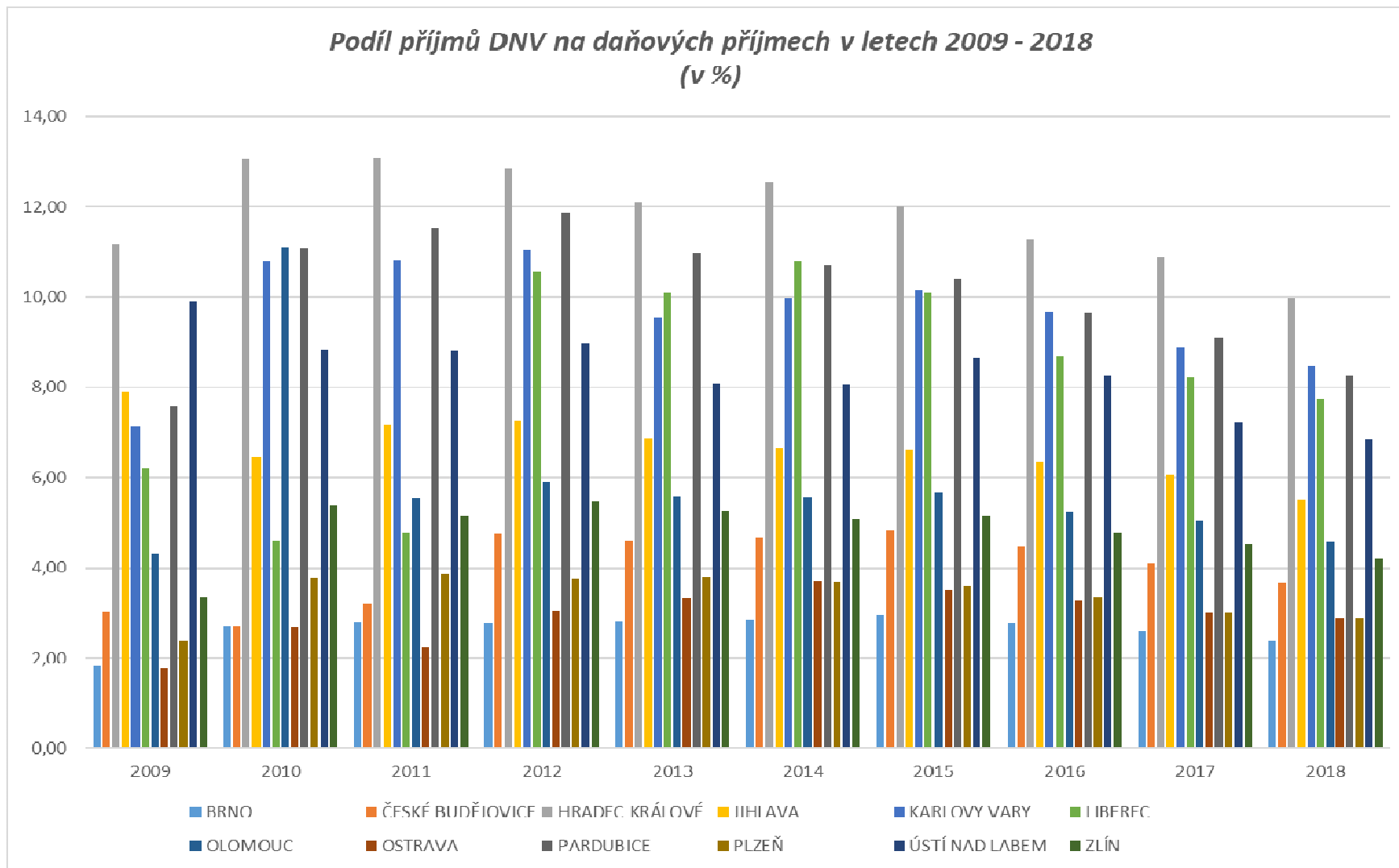
Aby mohly být analyzované obce porovnány v relativních výnosech, byla sjednocená data za sledované období přepočítána na jednoho obyvatele a graficky znázorněna na předchozí straně (graf č. 2).

Grafické znázornění reálných a absolutních výnosů je ukázkově zobrazeno u statutárního města Brno. V grafu č. 1 jsou zobrazeny příjmy DNV a Brno je vzhledem ke své velikosti na prvním místě z hlediska výnosů. Jakmile ale výnosy přepočteme na jednoho obyvatele, aby mohla být získaná data porovnávána, Brno svým průměrným příjmem 575,24 Kč nepatrně převýšilo pouze České Budějovice s průměrným příjmem 554,89 Kč na jednoho obyvatele (příloha č. 2). V letech 2010 až 2012 měly nejnižší příjmy z DNV v přepočtu na obyvatele České Budějovice. Od roku 2013 převzalo poslední místo Brno.

Nejvyšší příjmy DNV na jednoho obyvatele eviduje Hradec Králové, jeho výnosy na obyvatele přesáhly od roku 2012 hodnotu 1 800 Kč. O druhou a třetí příčku se dělí Karlovy Vary s příjmem 1 477 Kč a Pardubice s příjmem 1 445 Kč na obyvatele (graf č. 2). O poslední příčku se dělí zmíněné Brno a České Budějovice.

České Budějovice, Jihlava, Liberec a Ústí nad Labem jsou krajská města, která měla v roce 2009 vyšší příjem v porovnání s nadcházejícím rokem. Kromě Českých Budějovic měla všechna města tento rok zavedený místní koeficient, v následujícím roce došlo ke zvýšení sazby DNV, na což reagovala Jihlava s Libercem zrušením místního koeficientu. Ústí nad Labem původně stanovený koeficient 3 snížil na 2.

Graf 3: Podíl příjmů DNV krajských měst na daňových příjmech v letech 2009-2018 (v %)

Zdroj: statutární města, zpracování vlastní

Na základě dat, získaných ze závěrečných účtů krajských měst, byly vypočítány podíly příjmů DNV na daňových příjmech (graf č. 3). Průměrný podíl DNV na daňových příjmech u zkoumaných krajských statutárních měst v průběhu deseti sledovaných let činí 6,55 %.

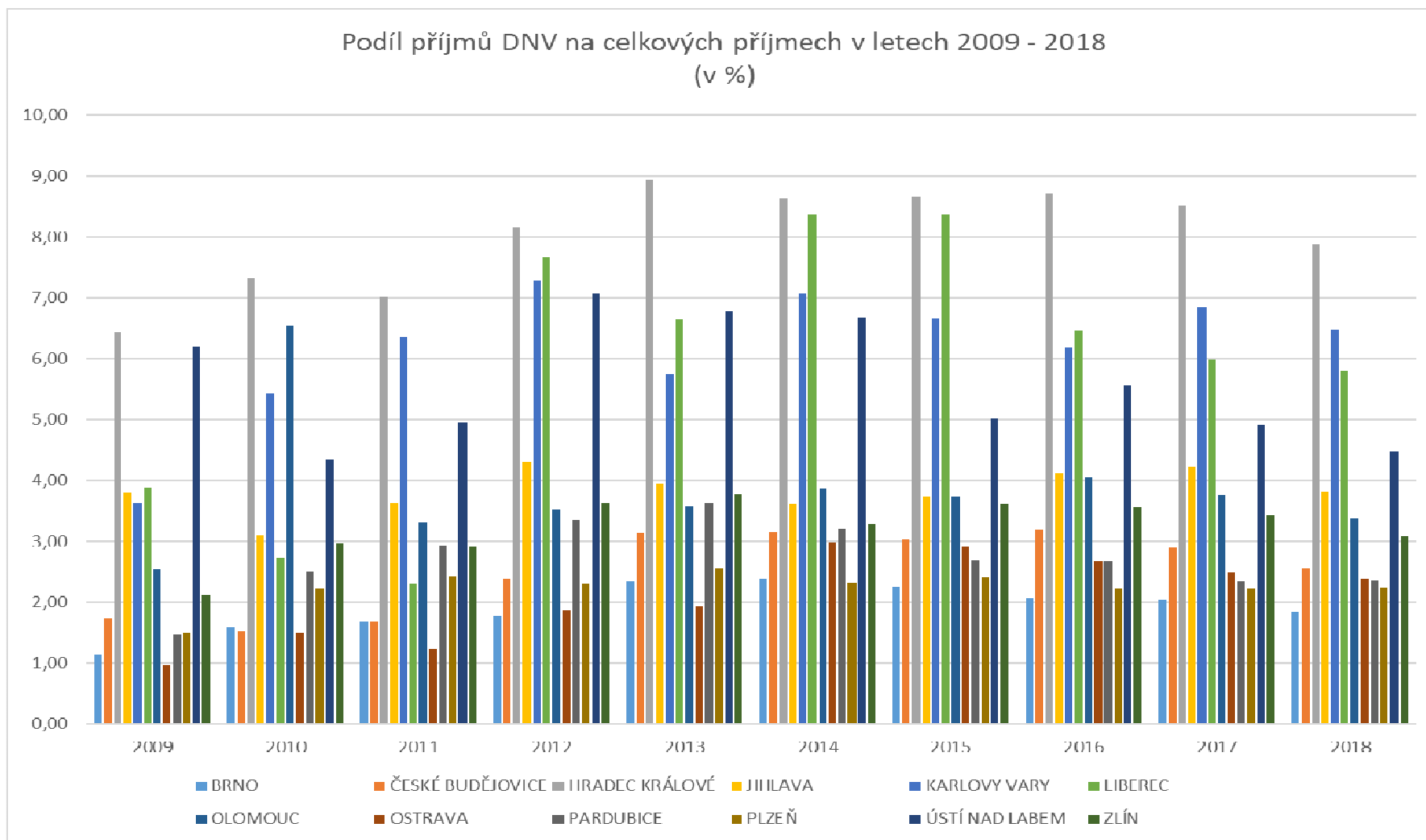
V roce 2009 byly podíly daně z nemovitých věcí nejnižší v Brně a Ostravě. Tyto metropole severní a jižní Moravy nedosáhly v uvedených letech podílu na daňových příjmech ani 2 %. V následujících letech se již přibližovaly k 3 %. Brno mělo od roku 2012 nejnižší podíl DNV na daňových příjmech v porovnání se sledovanými krajskými městy.

Nejvyšší podíl DNV na daňových příjmech měl v analyzovaném období Hradec Králové, a to v průběhu celých deseti let. V letech 2010 a 2011 přesáhl hranici 13 %, což bylo maximum zjištěné při průzkumu.

V letech 2010 až 2015 dále překročily hranici 10 % obce Pardubice, Karlovy Vary a později se přidal i Liberec. Pardubice měly v roce 2012 podíl DNV na daňových příjmech neopakovatelných 11,87 %, v průběhu sledovaného období tohoto výsledku již nedosáhly. Liberec od roku 2012 zvýšením upravil koeficient přiřazený obcím podle počtu obyvatel v rozmezí 2,5 a 3 a zároveň měl zavedený místní koeficient 2 a koeficient 1,5, což se okamžitě projevilo na křivce v grafu č. 3, kdy z původní hodnoty 4,79 % poskočil na hodnotu 10,57 %.

Jihlava, vyjma posledního sledovaného roku, pravidelně přispívá do daňových příjmů 6% podílem daně z nemovitých věcí. V prvním roce se přiblížila i k 8 %, čímž se odchytila od průměrného podílu DNV na daňových příjmech.

Graf 4: Podíl příjmů DNV krajských měst na celkových příjmech v letech 2009-2018 (v %)

Zdroj: statutární města, zpracování vlastní

Následně se na základě dat, rovněž získaných ze závěrečných účtů krajských měst, vypočítaly podíly příjmů DNV na celkových příjmech krajských měst České republiky (graf č. 4). Průměrný podíl DNV na celkových příjmech u zkoumaných krajských statutárních měst v průběhu deseti sledovaných let činí 4 %.

Svými koeficienty, týkajícími se daně z nemovitých věcí stanovené obecně závaznými vyhláškami, si zajistil Hradec Králové vysoké podíly příjmů DNV na celkových příjmech. Hradec Králové se během sledovaných let pohyboval podílem mezi 6,44 % až 8,94 %, což jsou maximální hodnoty v komparaci se sledovanými krajskými městy.

Na opačné straně setrvává Ostrava. Metropole severní Moravy v roce 2009 svou vyšší výnosu z DNV přispěla do rozpočtu podílem 0,97 % na celkových příjmech, což je nejnižší podíl v porovnání se sledovanými krajskými městy. Zvýšení sazeb DNV, které následovalo od roku 2010, zajistilo zvýšení podílu na celkových příjmech na 1,48 %. V následujících letech ovlivnilo mírný vzestup i sjednocení OZV v městských částech. Ostrava má svůj podíl DNV na celkových příjmech nejvyšší v roce 2014, kdy dosáhla svého maxima podílem 2,99 %.

Liberec prostřednictvím OZV v roce 2012 provedl úpravy koeficientů, již dříve specifikované, což mělo vliv na zvýšení podílu DVN nejen na daňových, ale i na celkových příjmech. Výše podílu v roce 2011 byla 2,31 % a úpravou stoupla na 7,67 %. V roce 2015 dokonce podíl stoupl na 8,38 %, což je jednou tolik v porovnání s průměrným podílem DNV.

6 ZÁVĚR

V diplomové práci je charakterizována daň z nemovitých věcí, která patří mezi svěřené daně a je charakteristická tím, že celý její výnos jde do rozpočtu obce, na jejímž katastrálním území se nemovitost nachází. Daň z nemovitých věcí se skládá ze dvou složek: daň ze staveb a daň z pozemků. V části daně ze staveb je pro danou obec velikost výnosu ovlivňována počtem nemovitostí, jejich rozsáhlostí na území obce a velikostí obce samotné, což je dáno počtem obyvatel, od něhož se odvíjí základní sazba daně u obytných domů, bytů a u nebytových prostor.

Obce mají pravomoc si tento koeficient upravovat zvýšením o jednu, respektive snížením až o tři velikostní kategorie pro celou obec a případně její části. V části daně z pozemků je výnosnost daně, vyjma výměry pozemků na území obce, ovlivněna zejména bonitou zemědělské půdy. Obcím je umožněno upravovat koeficienty i u daně z pozemků, ale týká se to jen stavebních pozemků.

Komparace krajských měst ČR byla učiněna na základě podkladů ze závěrečných účtů obcí za roky 2009 až 2018. Během desetiletého období, ve kterém byly obce zkoumány a porovnávány, byly konány úpravy v legislativě, jež se promítly v některých reakcích vedení města, které následně reagovalo na tyto změny úpravami obecně závazných vyhlášek.

První zásadní změnou byla od roku 2009 možnost obcí zavést místní koeficient. Tento koeficient se vynásobil daní poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, zdanitelných staveb či jednotek (případně jejich součtu), s výjimkou zákonem vybraných pozemků. Této možnosti využila, již v prvním roce, polovina krajských měst: Hradec Králové, Jihlava, Karlovy Vary, Liberec, Pardubice a Ústí nad Labem.

V roce 2010 následovala další úprava legislativy, která zvýšila sazby daně z nemovité věci, což některým obcím v porovnání s předchozím rokem zdvojnásobilo příjmy. Největším skokanem v příjmech z DNV byla Olomouc, ta vyčkala na stanovení místního poplatku až na následující rok. Místní koeficient a zvýšení sazeb přinesly Olomouci za rok 2010 o 97,2 mil. Kč více do obecního rozpočtu. Samotné zvýšení sazeb pomohlo zvýšit výnosy i v Brně. Jihomoravská metropole získala bezmála o 74 mil. Kč

více v porovnání s předchozím rokem. Na připravované navýšení sazeb dvě krajská města okamžitě reagovala a původně stanovený místní koeficient od následujícího zdaňovacího období zrušila, jednalo se o Jihlavu a Liberec. Liberec tímto krokem získal o 17,93 mil. Kč méně v porovnání s předchozím rokem. Jihlava v daném roce přišla o 9,2 mil. Kč. Ústí nad Labem reagovalo na změnu snížením místního koeficientu z 3 na 2, čímž obec snížila své výnosy o 9,7 mil. Kč, zatímco Hradec Králové svůj místní koeficient ve výši 3, který je nejvyšší ze všech krajských měst, ponechal beze změny a jeho výnos ještě vzrostl o 29,9 mil Kč.

V roce 2011 Olomouc zrušila OZV, která byla v platnosti pouhý rok, a místní koeficient zrušila, tímto krokem vzápětí přišla o 75 mil. Kč.

Poslední modifikace v legislativě týkající se daně z nemovité věci proběhla v roce 2012. Změna se týkala sazby daně, nově v ní přibyly sazby na zpevněné plochy pozemků, které jsou využívány v hospodářství, průmyslu i k podnikání. Liberec v uvedeném roce kromě nových sazeb opět stanovil místní koeficient 2 a v daném roce se jeho příjmy zvýšily oproti předchozímu roku o 70 mil. Kč.

Daň z nemovité věci přepočtená na jednoho obyvatele byla nejvyšší v Hradci Králové, kdy v posledních sledovaných letech přesáhla hranici 1 900 Kč (graf 2). V roce 2018 dosáhla DNV 1 922, 25 Kč v přepočtu na jednoho obyvatele. Hradec Králové stanovil koeficient 1,5 a místní koeficient určil ve výši 3. Sazbu daně vymezil u stavebních pozemků 4,5 pro celé území, u obytných domů a bytů 2,0 a pro konkrétní části území 1,6 (tab. 8). Naopak nejnižší daň z nemovité věci byla během sledovaného období zaregistrována v Brně. Brno stanovilo sazby u stavebních pozemků 3,5 pro celé území, u obytných domů a bytů 1,6 až 2,5 pro konkrétní části území (tab. 3). Nejnižší DNV přepočtená na 1 obyvatele činila 338,55 Kč a byla evidována v roce 2009 (tab. 4).

Nejvyšší podíl DNV na daňových příjmech byl v analyzovaném období zaznamenán u Hradce Králové, a to v průběhu celých deseti let. V letech 2010 a 2011 přesáhl hranici 13 %. Nejnižší podíl DNV na daňových příjmech byl registrován v Brně. Nejnižší podíl DNV na daňových příjmech byl zaznamenán v roce 2009 a činil 1,82 % (graf 3).

Hradec Králové se během sledovaných let pohyboval podílem příjmů DNV na celkových příjmech v letech 2009-2018 v průměru na 8,03 %. V roce 2013 dosáhl podílem příjmů DNV na celkových příjmech 8,94 %, s což je maximální hodnota v komparaci se sledovanými krajskými městy. Ostrava v roce 2009 svou vyšší výnosu z DNV přispěla do rozpočtu podílem 0,97 % na celkových příjmech, což je nejnižší podíl v porovnání se sledovanými krajskými městy (graf 4).

Z výše uvedeného shrnutí je patrné, že krajská města, která jsou zároveň statutární města, využívala změny v koeficientech zpravidla v reakci na transformaci v legislativě. Místní koeficient v roce 2009 využilo 50 % sledovaných krajských měst, v roce 2018 to bylo 42 %. Koeficient 1,5 je využíván všemi analyzovanými statutárními městy.

Modifikace koeficientu přiřazeným obcím podle počtu obyvatel nepatří k frekventovaným úpravám. Úpravy tohoto koeficientu využila 1/3 sledovaných obcí s rozšířenou působností. Úprava proběhla u daných měst vždy pouze jedna. Hradec Králové snížil sazby z původního rozmezí 4,5–3,5 na sazby u obytných domů a bytů 2,0 a 1,6 pro konkrétní části území, činil tak v souvislosti se zvýšením sazeb z roku 2010. Ze stejného důvodu snížilo sjednocenou sazbu pro celé území i Ústí nad Labem. Liberec zvýšil koeficient 3,5 pro celé území s výjimkou části Vratislavice n. Nisou (2,5), Olomouc rovněž sjednotila tento koeficient na 3,5 pro celé území.

Obce jsou schopny reakce a měly by zodpovědně a efektivně využívat své možnosti, které jim zákon umožňuje. Daň z nemovité věci je výlučná a její příjemce - obec má pravomoc upravovat výši sazeb a koeficientů, které ovlivňují výši výnosů. Tyto výnosy by měly sloužit obci, respektive blahu a rozvoji jejího obyvatelstva. Jedním z řešení může být zrušení poplatku za svoz komunálního obchodu. Obec tímto jednáním zmírní administrativní zátěž a obyvatelům budou zachovány původní výdaje. V praxi to znamená, že z prvotních dvou poplatků zůstane výlučně daň z nemovitých věcí s upravenými koeficienty a poplatky za svoz komunálního odpadu budou zrušeny. Statutární město může využít úpravu koeficientů a její výnos využít na úpravu a rozvoj infrastruktury. Vždy by mělo primárně jít o logické, efektivní a rozvojové aktivity, které usnadní život obyvatelům a odměnou obci bude zvýšený zájem o trvalé bydlení v daném katastrálním území.

7 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

BIRD, R., FREUND, C., WALLICH, C. *Fiscal Decentralization and Intergovernmental Relations in Transition Economies: Towards a Systematic Framework of Analysis* s. 214. 1994. ISSN: 1478-3320.

BŘEŇ, J. *Základní charakteristika veřejné správy*. Praha: Institut pro místní správu Praha, 2011. ISBN: 978-80-86976-22-8.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Počet obyvatel v obcích - k 1. 1. 2019*. Praha. 30. dubna 2019. [cit. 2019-06-20]. Dostupné online. <https://www.czso.cz/csu/czso>.

DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY. *Financování obcí v ČR – současný stav a další vývoj RUD a dotací*. [online]. Triada. © 2018 Praha. [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz>.

HAMERNÍKOVÁ, B. *Veřejné finance – Vybrané problémy*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. 164 s. ISBN 978-80-7552-577-2.

KADEŘÁBKOVÁ, J., PEKOVÁ, J. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. ISBN 978-80-7357-910-4.

KAMENÍČKOVÁ, V. *Daň z nemovitosti – jedná se opravdu o nevýznamnou daň?* In: Deník veřejné správy. [online]. Praha: Triada, spol. s.r.o., 2015. [cit. 12. 2. 2016]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=67031>.

KOUDELKA, Z. *Samospráva*, Linde: Praha 2007, 399 s., ISBN 978-80-7201-665-5.

KRUNTORÁDOVÁ, I. *Politické aspekty financování českých měst*. Charles University in Prague, Karolinum Press, 2015. 194 str. ISBN 978-80-2462-744-1.

MAAYTOVÁ, A.; OCHRANA, F.; PAVEL, J. a kolektiv. *Veřejné finance v teorii a praxi*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. 208 str. ISBN 978-80-247-5561-8.

MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2019: Úplná znění platná k 1. 1. 2019*. Praha: GRADA, 2019. 288 str. ISBN 978-80-271-2274-5.

MINISTERSTVO VNITRA, *Veřejná správa v České republice*. 2. rozšíř. vyd. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, Úsek pro reformu veřejné správy, 2005. ISBN 80-239-4709-5.

PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 588 str. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, J., PILNÝ, J. a JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, a.s., 2005, ISBN: 80-7357-052-1.

PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., a JETMAR, M. 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru, 3. přepracované vydání*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

PELC. V. *Místní poplatky. Právní praxe*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013. 220 str. ISBN 978-80-7400-454-4.

PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. Praha: GRADA Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5608.

SEDMIHRADSKÁ, L. *Daňová pravomoc obci u daně z nemovitosti v České republice a na Slovensku*. Interní grantové agentury VŠE č. F1/1/2012 *Fiskální federalismus v ČR*. 2013, ISSN 0572-3043.

SLEMROD, J., GILLITZER, Ch. *Tax systems*. Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 2014. ISBN 978-0-262-02672-7.

SMITH, S. *Taxation: A Very Short Introduction*. United Kingdom: Oxford University Press, 2015. ISBN 978-0-19-968369-7.

STATUTÁRNÍ MĚSTO BRNO. (2019). *Vyhlášky. Brno* [online]. [cit. 2019-07-27]. Dostupné z: <https://www.brno.cz/dokumenty/soubor.php?cislo=10171&typ=1>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO BRNO. (2019). *Závěrečný účet. Brno* [online]. [cit. 2019-07-27]. Dostupné z: <https://www.brno.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/rozpocet/plneni-rozpocetu-statutarniho-mesta-brna/zaverecny-ucet-statutarniho-mesta-brna>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO ČESKÉ BUDĚJOVICE. (2019). *Vyhlášky. České Budějovice* [online]. [cit. 2019-07-27]. Dostupné z: <https://www.c-budejovice.cz/vyhlasiky-predpisy>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO ČESKÉ BUDĚJOVICE. (2019). *Závěrečný účet*. České Budějovice [online]. [cit. 2019-07-27]. Dostupné z: <https://www.cbudejovice.cz/zaverecny-ucet>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO HRADEC KRÁLOVÉ. (2017b). Vyhlášky. Hradec Králové [online]. [cit. 2017-09-27]. Dostupné z: <https://www.hradeckralove.org/urad/vyhlasky-a-narizeni-mesta>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO HRADEC KRÁLOVÉ. (2017b). Rozpočet města.[online]. [cit. 2017-09-27]. Dostupné z: https://www.hradeckralove.org/vismo/osnova.asp?id_org=4687&id_osnovy=21929&n=klikaci%2Drozpocet%2Dmesta.

STATUTÁRNÍ MĚSTO JIHLAVA. (2019). Vyhlášky. Jihlava [online]. [cit. 2019-07-27]. Dostupné z: <https://www.jihlava.cz/vyhlasky-a-narizeni/ds-3781/p1=103392>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO JIHLAVA. (2019). Závěrečný účet. Jihlava [online]. [cit. 2019-07-27]. Dostupné z: <https://www.jihlava.cz/zaverecne-ucty-statutarniho-mesta-jihlavy/ds-56303>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO KARLOVY VARY. (2019). Vyhlášky. [online]. [cit. 2019-07-27]. Dostupné z: <https://mmkv.cz/cs/vyhlasky>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO KARLOVY VARY. (2019). Závěrečný účet. [online]. [cit. 2019-07-27]. Dostupné z: <https://mmkv.cz/cs/rozpocety-zaverecne-ucty-statuty-fondu-mesta>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO LIBEREC. (2019). Vyhlášky. [online]. [cit. 2019-08-15]. Dostupné z: <https://www.liberec.cz/vyhlasky/>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO LIBEREC. (2019). Rozpočet. [online]. [cit. 2019-08-15]. Dostupné z: <https://www.liberec.cz/cz/radnice/strategie-projekty/rozpocet-mesta/rozpocet/>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. (2017). Vyhlášky. Olomouc [online]. [cit. 2017-09-27]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/o-meste/vyhlasky-a-narizeni>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Závěrečný účet. Olomouc [online]. [cit. 2019-07-27]. Dostupné z: <https://www.kr-olomoucky.cz/zaverecny-ucet-olomouckeho-kraje-cl-107.html>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO OSTRAVA. (2019). Vyhlášky. [online]. [cit. 2019-08-15]. Dostupné z: <https://www.ostrava.cz/cs/urad/pravni-predpisy/vyhlasky-statutarniho-mesta-ostavy>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO OSTRAVA. (2019). Závěrečný účet. [online]. [cit. 2019-08-15]. Dostupné z: <https://www.ostrava.cz/cs/urad/magistrat/odbory-magistratu/odbor-financi-a-rozpoctu/oddeleni-rozpoctove/zpravy>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO PARDUBICE. (2019). Vyhlášky. [online]. [cit. 2019-08-15]. Dostupné z: <https://www.pardubice.eu/urad/radnice/vyhlasky-a-narizeni/>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO PARDUBICE. (2019). Rozpočet města. [online]. [cit. 2019-08-15]. Dostupné z: <https://www.pardubice.eu/urad/mestske-obvody/mestsky-obvod-pardubice-iv-pardubicky/radnice/uredni-deska-mo-iv/>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO PLZEŇ. (2019). Články. Daň z nemovitých věcí. [online]. [cit. 2019-09-15]. Dostupné z: <https://www.plzen.eu/urad/vyridte-si-na-uradu/clanky/dan-z-nemovitych-veci.aspx>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO PLZEŇ. (2019). Vyhlášky. [online]. [cit. 2019-09-15]. Dostupné z: <https://vyhlasky.plzen.eu/vyhlaska/364>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO PLZEŇ. (2019). Články. Daň z nemovitých věcí. [online]. [cit. 2019-09-15]. Dostupné z: <https://www.plzen.eu/urad/vyridte-si-na-uradu/clanky/dan-z-nemovitych-veci.aspx>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO ÚSTÍ NAD LABEM. (2019). Rozpočet města. Ústí nad Labem [online]. [cit. 2019-08-15]. Dostupné z: <http://www.usti-nad-labem.cz/cz/uredni-portal/sprava-mesta/povinne-zverejnovane-informace/rozpocet-mesta/>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO ÚSTÍ NAD LABEM. Vyhlášky. [online]. [cit. 2019-08-15]. Dostupné z: <https://www.usti-nad-labem.cz/cz/uredni-portal/sprava-mesta/vyhlasky-mesta/>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO ZLÍN. Vyhlášky. [online]. [cit. 2019-08-15]. Dostupné z: <https://www.zlin.eu/obecne-zavazne-vyhlasky-a-narizeni-cl-854.html>.

STATUTÁRNÍ MĚSTO ZLÍN. Rozpočty a závěrečné účty. [online] [cit. 2019-08-15]. Dostupné z: <https://www.zlin.eu/rozpocety-a-zaverecne-ucty-cl-2976.html>.

STRÁNSKÁ, P. *Metodika výpočtu sdílených daní plynoucí do rozpočtů obcí*. [cit. 2019-08-14], UP. 2010. Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10195/38025>.

STRÁNSKÁ KOŤÁTKOVÁ, P. *The proposal model of tax assignment focused on the municipalities in the Czech Republic: dissertation thesis*. Pardubice: University of Pardubice, 2012. ISBN 978-80-7395-510-6.

ŠIROKÝ, J. a kolektiv. 2008. *Daňová teorie s praktickou aplikací. 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2008. str. 301. ISBN 978-80-7400-005-8.

ŠVIHEL, P. *Ministryně financí nabádá města: jestli vám chybí peníze, zvyšte lidem daň z nemovitosti*. [online]. [cit. 2019-09-15]. Seznam zprávy. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ministryne-financi-nabada-mesta-jestli-vam-chybi-penize-zdrazte-lidem-dan-z-nemovitosti-74189>.

ÚSTAVA ČR. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1992, roč. 1993, *ústavní zákon č. 1*, s. 2-16.

VALACH, J. a kol. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 3. Přepřacované vydání*. Praha: Ekopress, s.r.o., 2010. ISBN 978-80-86929-71-2.

VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L. *Daňový systém ČR*. 12. akt. vyd. Praha: Vox, 2014, 391 s. ISBN 978-80-87480-23-6.

VESELÝ, M. ŠKROBÁKOVÁ, L. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků. Úprava daně z nemovitých věcí podle právního stavu k 1. 1. 2016*.

MV ČR, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly, Praha 2015. str. 56.
ISBN: 978-80-86466-92-7.

ZÁKON č. 250/2000 Sb., *o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů*. In Sběrka zákonů, Česká republika. 2000.

ZÁKON č. 338/1992 Sb. Zákon o dani z nemovitých věcí. In Sběrka zákonů, Česká republika. 1992.

ZÁKON č. 565/1990 Sb. Zákon České národní rady o místních poplatcích. In Sběrka zákonů, Česká republika. 1990.

ZLÍNSKÝ DENÍK. Daň z nemovitosti ve Zlíně neporoste. [online] [cit. 2019-09-15].
Dostupné z: <https://www.idnes.cz/zlin/zpravy>.

ŽÁK, M. a kolektiv. *Velká ekonomická encyklopedie*. 2. rozšířené vydání. Praha: Linde, 2002. 886 str. ISBN 80-7201-381-5.

ŽIŽKA, M. a kol. *Hospodářský rozvoj regionů: Vymezení funkčních regionů, významné socioekonomické faktory, regionální odolnost a inovační intenzita*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2013. ISBN 978-80-7431-131-4.

8 PŘÍLOHA

Příloha č. 1: Příjmy DNV krajských měst v přepočtu na 1 obyvatele v letech 2009-2018

<i>OBEC</i>	<i>BRNO</i>	<i>ČESKÉ BUDĚJO VICE</i>	<i>HRADEC KRÁLOVÉ</i>	<i>JIHLA VA</i>	<i>KARLOVY VARY</i>	<i>LIBERE C</i>	<i>OLOMOU C</i>	<i>OSTRAV A</i>	<i>PARDUBI CE</i>	<i>PLZEŇ</i>	<i>ÚSTÍ NAD LABEM</i>	<i>ZLÍN</i>
<i>ROK</i>												
<i>2009</i>	338,55	376,32	1 424,41	959,15	935,59	686,20	510,58	361,14	889,65	455,27	1 141,73	456,02
<i>2010</i>	532,89	364,18	1 746,89	775,81	1 433,88	513,80	1 477,54	559,91	1 435,06	748,59	1 037,87	384,02
<i>2011</i>	557,60	375,28	1 733,10	838,80	1 459,65	530,25	723,71	471,95	1 476,41	759,01	1 052,63	612,27
<i>2012</i>	568,03	562,34	1 826,44	893,91	1 537,97	1 203,40	775,09	646,89	1 525,37	782,33	1 140,01	685,50
<i>2013</i>	597,51	612,17	1 818,04	896,21	1 505,53	1 228,48	769,95	728,85	1 495,81	773,46	1 074,88	699,23
<i>2014</i>	613,70	633,46	1 873,13	916,85	1 538,36	1 204,87	809,70	838,87	1 499,59	781,07	1 141,14	691,92
<i>2015</i>	622,86	652,27	1 852,10	926,33	1 572,28	1 270,91	833,34	787,26	1 528,70	798,19	1 172,39	717,83
<i>2016</i>	630,84	659,38	1 844,00	927,47	1 600,88	1 268,42	850,87	800,34	1 528,79	816,01	1 172,63	720,63
<i>2017</i>	643,86	655,22	1 910,59	951,64	1 284,06	1 295,30	878,16	778,10	1 573,97	817,03	1 149,88	728,87
<i>2018</i>	646,54	658,29	1 922,25	956,44	1 600,59	1 309,83	876,39	810,01	1 546,74	831,43	1 157,69	725,75
<i>Průměr</i>	<i>575,24</i>	<i>554,89</i>	<i>1 795,10</i>	<i>904,26</i>	<i>1 446,88</i>	<i>1 051,15</i>	<i>850,53</i>	<i>678,33</i>	<i>1 450,01</i>	<i>756,24</i>	<i>1 124,08</i>	<i>642,20</i>

Příloha č. 2

Grafické znázornění průměrného příjmu DNV v přepočtu na jednoho obyvatele ve sledovaném období 2009–2018.

